

Bachelorprojekt i læreruddannelsen

Fagsprog i idræt

Teoriintegration som middel til idræt som læringsfag

Julie Westergaard Espersen (30160395)
Københavns Professionshøjskole
Institut for Skole og Læring
Fag: Idræt
Foråret 2020

Antal anslag i opgaven: 65.000 (25 ns)

Antal anslag i bilag: 16.906 (6.5 ns)

Vejledere: Thomas Gabriel Piaster & Christina Brix Husum

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
2. Problemformulering	3
2.1 Begrebsafklaring.....	3
3. Afgrænsning	4
4. Læsevejledning	4
5. State of the art	5
5.1 Status på idrætsfaget 2018.....	5
5.2 The benefits of explicit teaching of language for curriculum learning in the PE classroom	5
6. Undersøgellesdesign og empiri	6
6.1 Undersøgellesdesign	6
6.2 Empirisk grundlag	7
6.3 Vurdering af undersøgelsesmetode og resultater	8
7. Teori	9
7.1 Sprogsyn	9
7.2 Hverdagssprog og fagsprog	9
7.3 Registerkontinuum	9
7.4 Stilladsering	10
7.5 Bromodellen	10
8. Analyse	10
8.1 Fagsprog og teori.....	11
8.2 Undervisningens opbygning.....	12
8.3 Lærerens udvikling af elevernes fagsprog.....	15
8.4 Elevernes udvikling af hinandens fagsprog.....	17
8.5 Midler til understøttelse af fagsprog.....	18
9. Diskussion	20
9.1 Idræt som undervisning	20
9.2 Temabaseret undervisning.....	22
9.3 Idrætsrummets fysiske rammer	23
10. Handleforslag	24
11. Konklusion	25
12. Perspektivering	26
13. Litteraturliste	28
13.1 Bøger	28
13.2 Online dokumenter	29
13.3 Artikler og websider	29
14. Bilag	31
14.1 Observationsskema.....	31
14.2 Interviewspørgsmål og transskribering af uddrag af svar	36
14.3 Registerkontinuum	40
14.4 Bromodellen	41

Bachelorprojekt	Julie Westergaard Espersen	KP
Idræt	30160395	2020

1. Indledning

Idræt er folkeskolens bevægelsesfag, og det kropslige har altid været fagets kerne, men eleverne skal ifølge fagets formål også udvikle idrætslige, sociale og personlige kompetencer. Af Fælles Mål fremgår det endvidere, at idræt har både færdigheds- og vidensmål, hvorfor det kropslige skal suppleres med idrætsfaglig viden (Børne- og Undervisningsministeriet, 2019a, s. 7ff). Idræt er dermed mere end et bevægelsesfag som flere, både lærere og elever, tidligere har opfattet faget som. Jeg har i flere praktikforløb tilsvarende erfaret, at fagets vidensdel ofte er begrænset, og når der undervises teoretisk, udtrykker eleverne ærgrelse. Der eksisterer blandt mange elever en forventning om idrætsfaget baseret på den teoriløse idrætspraksis, som de kender fra foreningsidræt, og undervisningsrummet understøtter på mange måder denne forventning (Knudsen & von Seelen, 2019, s. 160).

Indførelsen af idræt som prøvafag i 2014 har imidlertid gjort det tydeligere, at kropslig kompetence ikke er tilstrækkeligt (Knudsen & von Seelen, 2019, s. 154). Det dertil fremtrædende fokus på teori har medført en mere uddannelsesmæssig tilgang i faget sammenlignet med tidligere (2019, s. 160). Af fagets prøvevejledning fremgår det, at prøven i idræt indeholder en mundtlig del, og at den idrætsfaglige viden udgør en tredjedel af vurderingsgrundlaget. Denne viden skal eleven blandt andet demonstrere ved sprogligt at udtrykke sig om idrætspraksis ved at sætte fagord på det, de lærer med kroppen (Børne- og Undervisningsministeriet, 2019b, s. 31). Kravet til mundtlighed i prøven fordrer, at eleverne udvikler et fagsprog til at koble teori og praksis, hvorfor fagets færdigheds- og vidensmål må sammentænkes i idrætsundervisningen, selvom de fysiske rammer mange steder er en begrænsende faktor (von Seelen, Guldager, Bruun, Knudsen, Bertelsen, 2018, s. 62).

Den teoretiske del af faget fylder mere i idrætsundervisningen end før prøvens indførelse. Af SPIF-18 rapporten fremgår det, at der siden 2011 er sket en fordobling i antallet af lærere, som anser det for vigtigt, at eleverne udvikler teoretiske færdigheder (von Seelen et al., 2018, s. 8). Det gælder dog kun lidt over halvdelen af lærerne, hvilket sammen med det faktum, at mange idrætslærere ønsker efteruddannelse i metoder til teoriintegration (2018, s. 68), vidner om, at idrætslærerne stadig finder det udfordrende at integrere teori i praksisundervisningen.

Det rejser flere spørgsmål, heriblandt hvordan kan idrætslæreren indfri fagets formål, lære eleverne både viden i form af teori og færdigheder i form af praksis, så de udvikler det fagsprog, som prøven kræver, samtidig med at deres forventninger til højt aktivitetsniveau indfries.

2. Problemformulering

Bachelorprojektets problemformulering lyder:

”Hvordan udvikler læreren elevernes fagsprog i idræt, og hvilke muligheder har læreren for at integrere teori i praksis, så idræt fremstår som tydeligt læringsfag?”

2.1 Begrebsafklaring

Fagsprog

Fagsprog defineres som det specielle sprog, der knytter sig til et fag (Den Danske Ordbog, 2018). Fagsprog anvendes i dette projekt om idrættens specifikke fagord og begreber. I Fælles Mål for idræt fremgår fagsprog ved *ordkendskab*, efter 9. klasse *sprog og skiftsprog*, som bindende mål under kompetenceområdet idrætskultur og relationer på alle klassetrin. Hertil hører vejledende mål om, at eleverne har viden om og kan anvende fagord og begreber (Børne- og undervisningsministeriet, 2019a, s. 10ff). Ydermere går temaet *sproglig udvikling* på tværs af alle fag (2019a, s. 59).

Teori og praksis

Fagets teori udgøres af fagets vidensmål, og for at leve op til disse mål har eleverne behov for fagsproget. Den teoretiske dimension kan derfor også kaldes fagets sproglige dimension, hvortil sproglig kan forstås både mundtligt og skriftligt. Idrætsfagets praksis er den kropslige og bevægelsesmæssige handlen (Knudsen & von Seelen, 2019, s. 152). Praksis er derfor det, som knytter sig til fagets færdighedsmål. Teori kan både indgå som en integreret del af eller adskilt fra den praktiske del af idrætsfaget (von Seelen et al., 2018, s. 61). Fagsprog opfattes synonymt med, når teori indgår i den praktiske idrætsundervisning, det vil sige i idrættens undervisningsrum (Knudsen & von Seelen, 2019, s. 151).

Læringsfag

Af idrætsfagets formål fremgår det, at eleverne skal udvikle kropslig, idrætslig, personlig og social kompetence (Børne- og Undervisningsministeriet, 2019a, s. 7), sammen med kombinationen af færdigheds- og vidensmål fastslår det, at idræt er mere end et bevægelsesfag. I min forståelse af bevægelses- og læringsfag, læner jeg mig op ad Martin Elmbæk Knudsens skelnen mellem idræt som træning og idræt som undervisningsfag (Knudsen, 2017, s. 6), som uddybes i afsnit 9.1.

3. Afgrænsning

Projektet afgrænses til at omfatte *udskolingens idrætsundervisning*, idet det fremgår af SPIF-18, at det særligt er her, at fagets teoretiske del indgår (von Seelen et al., 2018, s. 25), og dermed kan mine undersøgelser sammenkædes med denne. Dermed ikke sagt, at fagsprog og den teoretiske dimension af idrætsfaget ikke er relevant på lavere klassetrin, men den står særlig centralt i udskoling (Børne- og undervisningsministeriet, 2019a, s. 17), hvilket ligeledes fremgår af mit empiriske grundlag. Meget af den anvendte teori og didaktik relaterer sig til andetsprogstilegnelse, hvorfor det skal understreges, at formålet med dette projekt ikke er at gøre eleverne bedre til sprog, men *bedre til idræt* gennem fokus på fagsproget. Ydermere har projektet særligt fokus på *den mundtlige del* af idrætsfaget. Jeg er bevidst om, at der i idræt ligeledes indgår skriftlig tekstproduktion, men den skriftlige del viste sig ikke i det empiriske grundlag.

4. Læsevejledning

Det følgende beskriver kortfattet sammenhængen i projektet:

State of the art præsenterer den forskningsbaserede viden, som relaterer sig til fagsproglig udvikling og teori i den praktiske idrætsundervisning både nationalt og internationalt. *Undersøgelsesdesign og empiri* beskriver først de to metoder; observation og interview, som er anvendt til indsamling af empiri, efterfulgt af en kort baggrund for empirien og en vurdering heraf. *Teoriafsnittet* demonstrerer projektets teoretiske udgangspunkt, bestående af projektets syn på sprog med udgangspunkt i Halliday og Vygotsky, og nogle teoretiske tilgange til udviklingen af fagsprog, herunder forskellen mellem hverdagsprog og fagsprog, registerkontinuummet, stilladsering og bromodellen. *Analysen* sammenholder dele af den indsamlede empiri med den teoretiske tilgang til sprog med det formål at besvare, hvordan læreren udvikler elevernes fagsprog. Analysen udfolder sig gennem seks områder. Dertil følger en *diskussion* af de udfordringer, som fremgår af analysen, med henblik på at finde de muligheder, læreren har for at integrere teori i praksis og tydeliggøre, at idræt er et læringsfag. *Handlingsforslag* præsenterer konkrete tiltag til fagsprogsudvikling og teoriintegration. *Konklusionen* konkluderer på projektets problemformulering. Slutteligt forekommer en *perspektivering* af, hvorvidt en anden strategi, ville have givet et andet resultat i analysen samt vurdering af, hvordan der kan arbejdes videre med problemformuleringen fremadrettet.

5. State of the art

I ønsket om at supplere og optimere mit eget studie har jeg undersøgt den forskningsbaserede viden inden for fagsprog og teoriintegration i idrætsundervisningen både nationalt og internationalt. Jeg søgte i flere databaser, hvoraf den relevante forskning blev fundet i Den Danske forskningsbase og British Education Index. På baggrund af min problemformulering anvendte jeg de essentielle begreber; *idræt*, *fagsprog* og *teori* i samspil i søgningen, samt deres synonyme og engelske oversættelser, som skulle stå i abstraktet. Dertil tilføjede jeg, at det skulle være peer-reviewed og indenfor perioden 2000-2020. Der forekom ikke meget forskning, som relaterede sig til emnet og som kunne overføres til idræt i den danske folkeskole, men to studier var særligt relevante:

5.1 Status på idrætsfaget 2018

Status på idrætsfaget, SPIF, har til formål at undersøge idrætsfagets udvikling og skabe overblik over fagets status nationalt. Undersøgelsen tager afsæt i spørgeskemadata fra 322 respondenter suppleret med interviewdata fra 25 personer. Rapporten fra 2018 er 3. udgivelse, som sammenlignes med de forudgående rapporter fra 2004 og 2011 (von Seelen et al., 2018, s. 10-12). Rapporten viser som nævnt et behov for efteruddannelsen i metoder til integrering af praksis og teori (2018, s. 68). Derudover behandler rapporten blandt andet prioriteringen af færdigheds- og vidensområder, hvoraf ordkendskab/sprog og skriftsprog er et af de tre områder, som sjældnest er repræsenteret i idrætsundervisningen (2018, s. 25-27). Disse to resultater underbygger blandt andet behovet for dette projekts fokus. SPIF inddrages undervejs for at validere udsagn, som ikke fremgår direkte af mit empiriske materiale.

5.2 The benefits of explicit teaching of language for curriculum learning in the PE classroom

Ovenstående er et britisk studie foretaget i 2016 og udgivet i 2019. Det havde til formål at undersøge, hvilken betydning eksplicit undervisning i fagsprog har for lærere og elever i idræt. Studiets data stammer fra observationer af idrætsundervisning, interview af lærerne, fokusgruppeinterviews med involverede elever, elevtekster samt spørgeskemaer besvaret af 83 lærere (Forey & Cheung, 2019, s. 94). Det foregik på Hamstead Hall Academy i Birmingham, hvor der går 1100 elever i alderen 11-18 år (2019, s. 95), hvorfor dataen, på trods af skolekulturmæssige forskelle, er sammenlignelig med folkeskolens slut mellemtrin og udskoling. Den eksplicite undervisning i fagsprog i idræt tog udgangspunkt i den almindidaktiske model Teaching Learning Cycle, forkortet TLC (2019, s. 97). Den

Bachelorprojekt	Julie Westergaard Espersen	KP
Idræt	30160395	2020

gjorde det muligt for lærerne at præcisere og synliggøre opgavers krav, at dele fælles analytisk værktøj til at diskutere sprog og strukturere tekster, og var et værktøj til vurdering og feedback. Det havde positiv indflydelse på elevernes læring, da det øgede deres forståelse af, hvordan man kan gå fra hverdagsprog til teknisk, akademisk sprog, hvilket medførte et fælles idrætssprog. Den positive indflydelse var især synlig ved elevernes eksaminer (2019, s. 105). Studiet bidrager i dette projekt til viden om kvaliteterne ved at tilrettelægge undervisning på baggrund af en model.

6. Undersøgellesdesign og empiri

6.1 Undersøgellesdesign

I undersøgelsen af, hvordan læreren kan udvikle elevernes fagsprog, har jeg valgt at observere idrætsundervisning og interviewe den pågældende idrætslærer. Det gøres i ønsket om at undersøge, hvordan fagsprog kommer til udtryk i selve undervisningen suppleret med lærerens perspektiver på undervisning i fagsprog og teori. Derfor er hovedfokusset på læreren, da læreren er ansvarlig for fagsproget og integreringen af teori i undervisningen. Begge empiriske metoder kvalificerer sig her som kvalitative undersøgelser i ønsket om høj detaljegrad.

Observation

Jeg har valgt at observere for at undersøge i hvilket omfang, hvor, hvornår og hvordan idrætslæreren udvikler elevernes fagsprog. Observationen er af første orden i ønsket om fuld fokus (Bjørndal, 2017, s. 51). Hverken læreren eller eleverne kendte til undersøgelsens fokus før observationen, hvorfor der var lav grad af åbenhed, da jeg ikke ønskede at påvirke undervisningen. Eleverne var bevidste om, at fokuset for observationen ikke var på dem, men på undervisningen generelt.

Observationen tog afsæt i et observationsskema med åbne kategorier for at afgrænse fokuset på det, som jeg på forhånd bestemte som relevant, hvorfor observationen karakteriseres som relativt struktureret (Bjørndal, 2017, s. 60). Kategorierne var tid, kontekst/aktivitet, lærer handling/udsagn og elev handling/udsagn. Disse kategorier blev valgt, da tiden var væsentlig for at se, hvor lang tid, der blev brugt på de enkelte aktiviteter, og hvilke aktiviteter, der var tale om. Både lærer- og elevperspektivet blev inddraget, da handlinger og udsagn ikke ville give mening enkeltvis. Jeg gav derfor også handlinger og udsagn kronologiske numre, hvilket gjorde det lettere at se, hvilke handlinger og udsagn som skete som resultat af hinanden. Eleverne fik numre for hver talesituation, for at lægge mærke til,

Bachelorprojekt	Julie Westergaard Espersen	KP
Idræt	30160395	2020

hvilke elever som fik taletid. Registreringen foregik undervejs, hvor jeg prioriterede at få noteret subjektiver og verber, som de vigtigste ord for, at sætninger giver mening, og derudover prioriterede jeg at forkorte lange ord, som kunne skrives ud efterfølgende (Bjørndal, 2017, s. 55). Alt dette blev gjort i ønsket om at få så meget som muligt med. Umiddelbart efter den pågældende undervisning blev observationsnoterne skrevet fyldestgørende (Bjørndal, 2017, s. 54). Observationsskemaet med de væsentligste observationer fremgår af bilag 1.

Interview

Observationen er suppleret med interview af idrætslæreren. Interviewet udvider undersøgelsen til at dreje sig om forståelsen af fagsprog og dennes betydning, målgruppe, planlægning, gennemførelse og evaluering samt vægtningen af teori og praksis. Interviewet rummer idrætslærerens meninger, vurderinger, adfærd og kompetencer (Bjørndal, 2017, s. 105), hvormed der er tale om et kvalitativt interview, som har til formål at forstå temaer ud fra interviewpersonens perspektiver (Kvale & Brinkman, 2009, s. 41). Interviewformen er semistruktureret, da spørgsmålene er fastlagt på forhånd, men er åbne, og kun enkelte spørgsmål har mere faste svaralternativer, som dog kan uddybes (Bjørndal, 2017, s. 103). Spørgsmålene er korte, men lægger op til længere, åbne svar i overensstemmelse med Kvale & Brinkmans kvalitetskriterier for semistruktureret interview (2009, s. 186). Interviewformen karakteriseres desuden som semistruktureret i takt med, at der undervejs opstod opfølgningsspørgsmål i forbindelse med interviewets forløb og observationen (Thing & Ottesen, 2013, s. 81). Disse fremgår i parentes i bilag 2. Jeg lagde ud med at spørge til lærerens forståelse af fagsprog og teori, da en fælles forståelse for væsentlige begreber er vigtigt ifølge Thing & Ottesen (2013, s. 77), så svarene fra interviewet kan anvendes i den efterfølgende undersøgelse. Interviewene blev lydoptaget og efterfølgende transskriberet for at overskueliggøre behandlingen. Interviewspørgsmålene og de anvendte svaruddrag fremgår af bilag 2.

6.2 Empirisk grundlag

Udvalgte resultater af det indsamlede data vil blive anvendt i analysen, men her følger en kort kontekstbeskrivelse af de to observerede undervisningslektioner samt relevant viden om den interviewede lærer. Undersøgelsen fandt sted på én skole, som af etiske årsager er anonymiseret, med begrundelse i Kvale & Brinkmans behandling af fortrolighed, konsekvenser og informeret samtykke (2009, s. 87, 89, 91, 92). Fremadrettet kaldes den Skolen. På Skolen har klasserne idræt enkeltvis i en gymnastiksal med én lærer. Denne dag havde 7. klasse redskabsgymnastik for anden gang i forløbet, og

Bachelorprojekt	Julie Westergaard Espersen	KP
Idræt	30160395	2020

der var 15 elever til stede. Lektionen begyndte med en samling, hvorefter opvarmningen gik i gang. Herefter vekslede undervisningen mellem korte samlinger og udførelse af spring. Læreren, som han fremover omtales, blev færdiguddannet i 2013, men har kun undervist i idræt i folkeskolen siden 2017. Han har således kun undervist i faget, så længe det har været et prøvfag, og kun undervist i udskolingen.

6.3 Vurdering af undersøgelsesmetode og resultater

Ved udelukkende at foretage en kvalitativ undersøgelse er jeg opmærksom på, at empirigrundlaget bliver smallere i kraft af, at dataene kun er gældende for den involverede skole og lærer. I den forbindelse er jeg bevidst om, at resultaterne ikke generaliserer og ikke nødvendigvis kan overføres til andre idrætslærere og anden idrætsundervisning, som eksempelvis adskiller sig ved en anden elevgruppe eller andre rammefaktorer. Undersøgelsen formål er imidlertid ikke at være repræsentativ generelt, men at give eksempler på, hvordan læreren kan arbejde med fagsprog og teoriintegration (Pedersen, 2013, s. 393). Kombinationen af de anvendte metoder; observation og interview, var fordelagtig til at opfylde dette formål, da de gav mulighed for at sammenligne handlinger i praksis med lærerens bagvedliggende tanker. På baggrund af dette vurderes undersøgelsen valid.

Observationens styrke er, at adfærd kan observeres direkte, hvorimod en svaghed særligt ligger i, om den observerede adfærd tolkes rigtigt (Bjørndal, 2017, s. 48). Det var planlagt at fokusere på både læreren og eleverne i observationssituationen, men det viste sig at være vanskeligt, hvorfor det primære fokus var på idrætslæreren, som faciliterer elevernes fagsproglige udvikling. Under observationen fandt jeg det udfordrende både at fokusere på handling og udsagn, hvorfor jeg prioriterede udsagn, da det var væsentligst for undersøgelsen. Det blev dog vanskeliggjort af den høje musik i undervisningen, hvorfor samtalsituationer mellem læreren og enkelte elever ikke er medtaget, men kun klassesamtaler.

Interviewet giver mulighed for at få øje på detaljer og forstå den interviewedes perspektiv (Bjørndal, 2017, s. 101). En ulempe ved interviewformen er, at man risikerer at påvirke den interviewede, så informationen farves af en selv ved ledende spørgsmål (Kvale & Brinkman, 2009, s. 194). Disse er forsøgt undgået med åbne spørgsmål. En ulempe ved brugen af fastlagte spørgsmål er, at relevant information kan forblive usagt i tilfælde af, at der ikke spørges til det (Bjørndal, 2017, s. 103).

Bachelorprojekt	Julie Westergaard Espersen	KP
Idræt	30160395	2020

7. Teori

Væsentlige begreber og teorier vil kort blive præsenteret i dette afsnit sammen med en beskrivelse af, hvorledes teorierne kan bidrage til en forståelse af udvikling af fagsprog i idræt.

7.1 Sprogsyn

Den sprogteoretiske baggrund for dette projekt er det socialsemiotiske sprogsyn, som ses i Michael Hallidays systemisk funktionelle lingvistik (SFL). Her ses sproget som et system udviklet af mennesker til at kommunikere med. Den grundlæggende opfattelse i SFL er således, at sprogets funktion er at skabe betydning. Det sker i social interaktion, hvor den enkelte må vælge mellem forskellige sprog i forskellige kontekster for optimal kommunikation (Knudsen & Wulff, 2017, s. 23).

Betydningen af den sociale interaktion ses ligeledes i Lev Vygotskys teori om sprogets betydning, hvor sproget er midlet til læring, som er grundlæggende for forståelsen af hans zone for nærmeste udvikling (Gibbons, 2016, s. 30). Denne sammenhæng mellem sprog, social interaktion og læring er essentiel for betydningen af den sproglige dimension i idrætsundervisningen.

7.2 Hverdagssprog og fagsprog

Forståelsen af forskellen i de to begreber er vigtig, når idrætslæreren skal undervise eleverne i og med fagsprog. Hverdagssproget karakteriseres som et uformelt sprog, som følger handling, da det produceres tidsmæssigt, mens man er tilstede og hænger sammen med, hvad der sker. Dermed er hverdags sproget et kontekstbundet sprog, og forstås sjældent uden tilstedeværelse (Knudsen & Wulff, 2017, s. 15). Fagsprog defineres som skrevet som det specielle sprog, der knytter sig til et bestemt fag (Den Danske Ordbog, 2018). Således er fagsproget ikke bundet af tid og sted, og er derfor kontekst reduceret, da sproget bærer formidlingen alene. Det skal understreges, at fagsprog ikke erstatter hverdags sproget, men at de to er værdifulde i hver deres kontekst (Knudsen & Wulff, 2017, s. 15).

7.3 Registerkontinuum

Halliday og Hasan har udviklet det såkaldte registerkontinuum, som er relevant for idrætslæreren i forhold til at give eleverne mulighed for at udvikle deres fagsprog. Kort fortalt illustrerer Halliday og Hasan tre måder, hvorpå sproget varierer alt efter kontekst. De betegnes som felt, relation og måde. Feltet omhandler det, der kommunikeres om, hvilket påvirkes af emnet, i dette tilfælde

Bachelorprojekt	Julie Westergaard Espersen	KP
Idræt	30160395	2020

redskabsgymnastik, og derfor kan det gå fra alment til mere teknisk og specialiseret. Relationen handler om forholdet mellem de kommunikerende parter, eksempelvis lærer-elev, elev-elev eller fagtekst-elev, hvilket påvirker sprogbruget. Slutteligt vedrører måden selve kommunikationskanalen, eksempelvis om den er mundtlig eller skriftlig, spontan eller afsluttet (Knudsen & Wulff, 2017, s. 16-17). Registerkontinuummet fremgår af bilag 3.

7.4 Stilladsering

Stilladsering afstedkommer af Bruner og kan defineres som den støtte, eleven har brug for i sin fagsproglige udvikling. Stilladsering kan ses som et konkret bud på, hvordan Vygotskys zone for nærmeste udvikling kan omsættes til praksis (Knudsen & Wulff, 2017, s. 24). Pauline Gibbons sætter begrebet i relation til sprog. I ønsket om idrætssproglig udvikling må læreren både anvende makro- og mikrostilladsering, i og med støtten både skal planlægges gennem tilrettelæggelse af sprogbrugs-situationer i idrætsundervisningen, hvortil eleven gradvist udfordres sprogligt og dermed fagligt (Thiese & Vilien, 2019, s. 18), samt spontant i samtaler om idræt gennem optag, modellering samt gennem tid og rum for mundtlighed (Knudsen & Wulff, 2017, s. 28). Dertil er det vigtigt at pege på forskelle mellem elevens sprogbrug og det faglige sprogbrug (Thiese & Vilien, 2019, s. 19).

7.5 Bromodellen

Bromodellen gennemgås kort med det formål at sammenligne denne med lærernes planlægning af undervisning. Bromodellen bygger på Hallidays registerkontinuum og er et almindeligt planlægningsværktøj til tilrettelæggelse af fagsprogsudviklende undervisning. Gennem broens fire faser støttes eleverne gradvist i deres udvikling af fagsprog og mod faglige mål fra deres hverdags erfaringer og -sprog (Thiese & Vilien, 2019, s. 19). Der sker således en trinvis progression for hver fase med en gennemgående stilladsering. Læreren og elevens rolle skifter for hver fase, ligesom længden af hver fase er forskellig (2019, s. 25). Modellen fremgår af bilag 4. I analysen vil jeg undersøge, om denne nyudviklede model bør være handleanvisende for undervisning i fagsprog i idræt.

8. Analyse

I følgende analyse vil jeg se på den indsamlede empiri i lyset af ovenstående teori med henblik på at besvare problemformuleringens første del. Det gøres gennem fem afsnit, som hver omfatter et område, som bidrager til viden om, hvordan læreren kan udvikle elevernes idrætslige fagsprog.

8.1 Fagsprog og teori

Fælles forståelse for begreberne fagsprog og teori er essentiel for, at lærerens erfaringer og refleksioner om fagsprog og teoriintegration kan anvendes som grundlag for at besvare problemformuleringen. Læreren forstod fagsprog som følgende på baggrund af spørgsmål 1:

”Jamen fagsprog i idræt det omhandler for mig, at i stedet for at sige, at man har lavet en kolbøtte, som vi gjorde i dag, så har man lavet et forlæns rul”

Læreren forstår dermed fagsprog som et specielt sprog tilknyttet idræt modsat hverdags sproget, hvilket er i overensstemmelse med min forståelse. Læreren giver undervejs eksempler på begreber, som kan karakteriseres som fagsprog; håndstand, bevægelsesanalyse, tilløb, rotation, modtagningstyper og RICE-princippet. Fagsprog anvendes dermed til at sætte ord på bevægelser. Derved ses det, at lærerens forståelse af fagsprog i høj grad er knyttet til praksis og det emne, det såkaldte felt, som undervisningen har med at gøre. Det ses ved, at alle de nævnte begreber relaterer sig til redskabsgymnastik. Heraf ses det, at fagsproget ifølge læreren er knyttet til kompetenceområdet alsidig idrætsudøvelse (Børne- og Undervisningsministeriet, 2019a, s. 8), i overensstemmelse med de adspurgte idrætslærere i SPIF-18 (von Seelen et al., 2018, s. 65).

Endvidere forstår læreren ikke teori og fagsprog som to forskellige begreber, men teori; ”*som noget fagsproget kobler sig opad*”, hvilket forstås som, at teori er mere end fagsprog. Han uddyber med, at man med fagsprog ”*har en eller anden form for teori med (...), som det kan være svært at få implementeret*”. Dermed tolkes det, at læreren opfatter teori som abstrakt, og fagsprog som noget mere konkret, der kan anvendes i undervisningen. Teori er derimod noget, som ikke naturligt kan indgå i undervisningen i idrætslokalet, men i højere grad relaterer sig til undervisning uden for idrætslokalet. Det betegner læreren som ”*ren teoretisk undervisning*”, som han mener kræver projekter og powerpoint til at understøtte elevernes læring. Teori, modsat fagsprog, kræver dermed en anden kommunikationskanal, måde, end den mundtlige eller i hvert fald mere, hvorfor teori er længere mod højre på registerkontinuummet. Dermed ses det, at rammerne er en begrænsende faktor for teoriintegration, ligesom det fremgår af SPIF-18 (von Seelen et al., 2018, s. 62). Lærerens forståelse af teori kan desuden tolkes som den teori, som fremgår af læremidlet ”Tjek på idræt”, da han udtaler, at eleverne, forud for starten på et nyt indholdsområde, skal læse den tilkoblede teori i lærebogen. Læremidlets teori fremgår af afsnit 8.5.

Bachelorprojekt	Julie Westergaard Espersen	KP
Idræt	30160395	2020

Læreren forklarer, at den primære undervisning skal være aktiv, men at han inddrager fagsprog for at kvalificere undervisningen. I nedenstående citat ses det, at læreren planlægger, hvad der skal foregå i praksis, forud for planlægningen af teorien. Det er dermed praksis, som er bestemmende for, hvad der undervises i teoretisk. Sammenlignet med lærerens smalle teoriforståelse kan dette være et problem i forhold til undervisning i de vidensmål, som ikke går direkte hånd i hånd med praksis:

”Når jeg forbereder et forløb, så tænker jeg over, hvad er det eleverne skal lave først og fremmest. Hvad emne har vi med at gøre? Hvilken teori vil jeg egentlig gerne have, at vi skal tale om?”

Læreren har kun undervist i udskoling, og har derfor ikke erfaringer med fagsprog på tidligere klassetrin, men forklarer, at han i 7. klasse har fokus på elevernes fagsproglige udvikling, men først i 8. og 9. klasse laver han ”ren teoretisk undervisning”, hvortil han tilføjer, at der er meget mere teori i 9. klasse. Der tegner sig dermed et billede af, at fagsproget prioriteres grundet den eventuelle afgangsprøve i idræt. SPIF-18 påpeger ligeledes, at lærernes syn på teori har ændret sig i udskoling sammenlignet med SPIF-11 (von Seelen et al., 2018, s. 66), og i og med den ændring er sket i takt med prøvens indførelse, tyder meget på, at tilgangen til teori er ændret grundet prøvens indførelse.

8.2 Undervisningens opbygning

I det følgende vil jeg sammenligne den observerede undervisning med bromodellen og se, hvordan læreren kan opbygge undervisningen med fokus på elevernes fagsproglige udvikling. På baggrund af det vurderes det, hvorvidt bromodellen bør være handleanvisende for idrætsundervisningen.

Læreren sætter tal på mængden af teori og mener, at fagsproget i gennemsnit fylder 20 % i hans undervisning, hvilket fastslår, at han har et planlagt fokus på fagsprog. I dobbeltlektionen var der tre såkaldte samlinger, hvor eleverne havde mulighed for at høre og bruge fagsprog, hvilket sammenlagt tog 10 minutter, ca. 15 % af den samlede undervisningstid. Det stemmer overens med, at størstedelen af idrætslærere i udskoling bruger 5-10 minutter på fagets sproglige dimension jf. SPIF-18 (von Seelen et al., 2018, s. 65). Disse samlinger foregik i plenum i introduktionen og evalueringen, som en del af klassens rutiner. I SPIF-18 fremgår det ligeledes, at de reflektive læreprocesser ofte foregår i starten af timen (2018, s. 65), hvorfor det antages, at de er med høj grad af lærerstyring, da introduktionen ofte foregår, når hele klassen er samlet. Dette er imidlertid ikke fordelagtigt i alle dele af undervisningen ifølge bromodellen (Thiese & Vilién, 2019, s. 26-27).

Bachelorprojekt	Julie Westergaard Espersen	KP
Idræt	30160395	2020

Den observerede lektion var anden lektion i forløbet om redskabsgymnastik, og læreren var begyndt at introducere redskabsgymnastikkens sprog for eleverne. Sammenlignet med bromodellen vil denne undervisningslektion befinde sig i fase 2 kaldet ”introduktion af fagsprog”, hvorimod den første lektion vil have befundet sig i fase 1 ”hverdagssprog” (Thiese & Vilien, 2019, s. 24). I den forbindelse er det vigtigt, at læreren i planlægningen overvejer hvilke fagbegreber, der skal indgå i forløbet, da hvert indholdsområde har sit eget fagsprog. Dette kan eksempelvis noteres i forberedelsen af hver disciplin i alle indholdsområder (Constantinou, 2015, s. 10). Læreren fortalte, at undervisningen ville dreje sig om redskabsgymnastik, samt at der ville indgå teori om modtagning og forøvelser. Det viser, at læreren havde gjort sig overvejelser om, hvilken teori, som skulle indgå i undervisningen. Det er dog også vigtigt, at læreren gør sig tanker om, hvordan der skal arbejdes med fagsproget (Thiese & Vilien, 2019, s. 28). Det havde læreren ikke gjort:

”Det var ikke noget jeg havde planlagt, at vi under udstrækningssekvensen skulle repetere noget af teorien. Det faldt bare naturligt”

Heraf ses det, at fagsproget i nogen grad inddrages spontant og således med udgangspunkt i mikrostilladsering. I overensstemmelse med fase 1 er det vigtigt, at læreren tydeliggør forløbets konkrete mål over for eleverne (Thiese & Vilien, 2019, s. 24). Læreren fortalte ikke eleverne, hvad de skulle lære i lektionen, men sagde, at det handlede om redskabsgymnastik. Forventningerne til fagsproget blev derfor ikke tydeliggjort, hvilket anbefales ifølge Gibbons makrostilladsering (Knudsen & Wulff, 2017, s. 26).

I fase 2 skal eleverne møde fagsprog på baggrund af hverdagssprog og erfaringer fra tidligere, og systematisere den nye viden og ikke direkte arbejde med fagsproget (Thiese & Vilien, 2019, s. 24). Samlingerne med det fagsproglige indhold er således i overensstemmelse med bromodellens fase 2. Det er kun 20 % af forløbet, som skal foregå i denne fase (2019, s. 24), og derfor skulle undervisningen ifølge bromodellen fortsætte i fase 3 i næste lektion, hvis forløbet strækker sig over 4-6 undervisningsgange, hvilket forløb i idræt i gennemsnit gør (von Seelen et al., 2018, s. 7). Der skal derimod bruges 40 % af tiden i fase 3 ”arbejde med fagsprog sammen”, hvor eleverne arbejder sammen om aktivt arbejde med det nye fagsprog, hvor læreren træder lidt tilbage (Thiese & Vilien, 2019, s. 24). Dette understreger vigtigheden af, at eleverne aktivt skal arbejde sammen med fagsproget i overensstemmelse med Vygotskys teori om, at læring opstår under social interaktion (Gibbons, 2016, s. 29).

Bachelorprojekt	Julie Westergaard Espersen	KP
Idræt	30160395	2020

Denne fase er ikke observeret i undervisningen, men i den observerede lektion blev der ikke anvendt andre sprogbrugssituationer end samlingerne for hele klassen. Læreren siger desuden direkte, at han anvender meget lærerstyret undervisning, og ikke lader eleverne arbejde selvstændigt i grupper i idræt i 7. klasse, hvilket han begrundet med:

”Man vil ofte i starten gå fejl af, hvis man ikke kender eleverne, og så vil man prøve at implementere noget teori og noget fagsprog, hvor man bare skulle have ladet øvelsen fortsætte eller gjort noget helt andet, eller sat gang i en ny øvelse”

Derfor antages det, at læreren ikke træder tilbage og lader eleverne arbejde med sproget, som det foreslås i fase 3. Til spørgsmålet om overvejelser i forhold til mundtlighed i idræt svarer læreren, at han fra 8. klasse anvender mere gruppearbejde i idræt, hvor eleverne ofte som afslutning på en forløb skal vise et program på 10 minutter, som de selv sætter sammen i relation til emnet. Som eksempler nævner han forøvelser i redskabsgymnastik, opvarmningsprogrammer og samarbejdsøvelser. Dette kan relateres til fase 4 ”producere fagsprog”, da eleverne i løsningen af opgaver kan anvende fagsproget og i fremvisningen formidle, hvad de har lært, hvormed læreren kan stille krav og insistere på brugen af fagsprog (Thiese & Vilien, 2019, s. 25).

Bromodellen er en oplagt model til planlægning af idrætsundervisning med fokus på fagsprog, da den modsat mange andre almenpædagogiske sprogmodeller ikke forudsætter produktion af skriftlige tekster i samme grad, hvilket ofte ikke har så stort fokus i idrætsundervisningen (von Seelen et al, 2018, s. 25). I projektet på Hamstead Hall Academy anvendte man TLC-modellen, som har fokus på konstruktion af tekster, og brugen af denne model medførte, at eleverne blev bevidst om overgangen fra hverdagsprog til fagsprog (Forey & Cheung, 2019, s. 105). Dette kan ligeledes være gældende i eksplicit brug af bromodellen, i hvert i brugen af de fire faser, da undervisningens opbygning derved kan øge elevernes forståelse for, hvordan man kan gå fra hverdagsprog til fagsprog. På den måde bliver eleverne bevidste om, hvad det er de skal lære. Projektet på Hamstead Hall Academy viste netop, at anvendelsen af en konkret sprogmodel som udgangspunkt i undervisningen gav gode elevernes forståelse af opgavers krav og gav et fælles analytisk værktøj til diskussion af sprog (2019, s. 105). Dette er ligeledes tilfældet med bromodellen. Desuden bidrager bromodellen til, at klassen får opbygget nogle rutiner for brug af fagsprog. De to modeller; bromodellen og TLC er derfor sammenlignelige, da de begge er planlægningsværktøjer på makroniveau, som har til formål progressivt at

Bachelorprojekt	Julie Westergaard Espersen	KP
Idræt	30160395	2020

udvikle elevers sprog og har samme teoretiske udgangspunkt i stilladsering, Hallidays sprogsyn og registerkontinuummet (Thiese & Vilien, 2019, s. 18-20; Forey & Cheung, 2019, s. 93). Derfor vil brugen af bromodellen med høj sandsynlighed kunne måle sig med resultaterne fra ovenstående studie, hvorfor bromodellen i høj grad vurderes anvendelig i idrætsundervisningen.

8.3 Lærereens udvikling af elevernes fagsprog

Af observationen fremgår det, at læreren arbejder med elevernes udvikling af fagsprog. Han anvender selv fagsproget over for eleverne: *"Så svinger I op med et kip i benene"* og *"spænd op i jeres core"*. På den måde får eleverne mulighed for at høre mere avancerede sproglige mønstre, som de kan imitere og fremadrettet selv anvende (Sigsgaard, 2017, s. 106). Han forsøger at få eleverne til at anvende fagsprog, og bevidstgøre dem om, at de skal udvikle et fagsprog ved direkte at spørge: *"Hvad hedder det på fagsprog?"*. Dermed tydeliggør han forskellen på hverdagsprog og fagsprog, som ligeledes er en måde at stilladsere på (Thiese & Vilien, 2019, s. 24). På baggrund af dette kan tolkes, at læreren mener, at fagsprog både bør anvendes af både læreren og af eleverne.

I observationen bliver det tydeligt, at fagsproget er med til at danne et fælles repertoire for læreren og eleverne. Det ses i lærerens forevisning af en håndstand, hvor han med fagbegreber som *ribbe*, *håndstand*, *kip* og *stræk* forklarer, hvordan en håndstand udføres:

"Find en ribbe. Så skal vi op i håndstand. (...) Stå langt væk fra ribben, stærke arme, ikke svage. Så svinger I op med et kip i benene. Jeg tror det er venstre, jeg kipper op med (går op i håndstand ad ribbe), ja venstre. Stræk fødderne, ikke sådan her (viser modsat)"

Vigtigheden af det fælles repertoire kommer særligt til udtryk, når lærerens introduktion til øvelser er mangelfulde eller udeladt, hvilket gør sig gældende ved bukspringet, hvor læreren viser springet uden at forklare det. Det lader til, at springet er blevet gennemgået og trænet tidligere, men nogle elever mestrer ikke springet. Hvis læreren havde brugt konkrete fagbegreber i sin udførelse af springet som ved håndstanden, havde eleverne i takt med det fælles repertoire vidst, hvad de skulle fokusere på i deres udførelse af springet. Læreren har dermed en oplagt mulighed for at inddrage fagsprog og begreber i introduktion til og forklaring af konkrete øvelser.

Bachelorprojekt	Julie Westergaard Espersen	KP
Idræt	30160395	2020

Læreren skal sørge for, at eleverne eksponeres for fagsprog på forskellige måder (Sigsgaard, 2017, s. 107). Nedenstående samtale er et eksempel på, hvordan læreren arbejder med overgangen fra hverdagsprog til fagsprog:

- Lærer: *"Kan I huske, hvad vi lavede sidste ud?"*
- Elev 1: *"kolbøtter"*
- Lærer: *"Kolbøtter ja, hvad kalder vi også kolbøtter?"*
- Elev 1 og flere andre: *"Forlæns rulle"*
- Lærer: *"Præcis. Hvad lavede vi ellers?"*
- Elev 2: *"Stod på hænder"*
- Elev 3: *"Baglæns rulle"*
- Elev 4: *"Håndstand og hop over hest"*
- Lærer: *"Hvad kalder vi også hesten?"*
- Elev 4: *"Hoppe over buk"*
- Lærer: *"Hvad hedder det spring?"*
- Elev 3: *"Buksepring"*

Fagsproget er et nyt sprog for eleverne, ligesom et andetsprog kan være det. Derfor kan mange af strategierne fra andetsprogstilegnelse anvendes til udvikling af elevernes fagsprog. Læreren initierer udveksling med eleverne, hvorefter eleverne svarer med korte svar. Af lærerens svar er evalueringen af svaret tydeligt eksempelvis ved *"præcis"*, hvilket er kendetegnende for IRF-samtalen (initiation, response, feedback) (Sigsgaard, 2017, s. 107). Læreren strækker elevernes sprog, det vil sige, at han udfordrer eleverne til at benytte fagsprog fremfor hverdagsprog (Gibbons, 2016, s. 42), hvilket er en måde at mikrostilladsere på. IRF-samtaler er oplagte til at opfriske tidligere undervisning (Sigsgaard, 2017, s. 109). Ovenstående begreber er udelukkende repetition fra forrige og første undervisningslektion i redskabsgymnastik, hvorfor læreren kan strække elevernes sprog inden for et emne, som de har gjort sig erfaringer med. Læreren sætter fagtermer på elevernes hverdagsprog, hvilket ses i lærerens anvendelse af *"spring"* i relation til elevens *"hop"*. Senere i undervisningen ses det, hvordan læreren optager elevernes svar som en måde at mikrostilladsere på:

- Lærer: *"Hvilke tre typer modsætning har vi?"*
- Elever: *"Støtte", "fysisk" og "sikkerhedsmodtagning"*
- Lærer: *"Ja, støtte, og fysisk og sikkerhedsmodtagning"*

Bachelorprojekt	Julie Westergaard Espersen	KP
Idræt	30160395	2020

For i højere grad at stilladsere udviklingen af elevernes fagsprog kunne læreren have arbejdet med modellering ved at formulere svar med fagsprog som eksempel for eleverne, inviteret eleverne til at uddybe, forklare eller præcisere, og i det hele taget have givet mere tid og rum til at eleverne kunne formulere sig idrætsfagligt (Knudsen & Wulff, 2017, s. 28). I den observerede dobbeltlektion var der som skrevet kun sprogbrugssituationer ved klassesamlinger og enkelte gange, hvor læreren gav enkelte elever feedback, hvorfor dialogen ofte foregik mellem læreren og en elev, hvor det ofte var læreren, som var mest på. Der var maksimalt fem elever ud af 15, som havde taletid per talesituation, og ofte var det de samme elever, som markerede og fik ordet.

8.4 Elevernes udvikling af hinandens fagsprog

Gibbons understreger vigtigheden af, at tilegnelse af sprog, dermed også fagsprog, sker gennem træning. Det kan være i dialog mellem lærer og elev, men også mellem eleverne (Gibbons, 2016, s. 41). Der var ganske få situationer, hvor eleverne havde mulighed for at arbejde sammen, ellers udførte de springene alene. Læreren vil ikke anvende gruppearbejde før 8. klasse, da han mener, at de her har bedre forudsætninger for selvstændigt arbejde. Eleverne i 7. klasse er dog kompetente i at strække hinandens fagsprog. Det ses ved, at en elev i en samling siger: "*stod på hænder*" og en anden elev efterfølgende siger: "*håndstand*". Læreren kunne derfor med fordel tilrettelægge undervisning, som har fokus på relationerne og interaktionen mellem eleverne, hvis ønsket er at udvikle elevernes fagsproglige kompetencer (Kofoed, Mulvad & Regnarsson, 2017, s. 31). I læseplanens gennemgang af det tværgående tema *sproglig udvikling* forslås det at integrere fagsprog undervejs gennem reflekterende samtaler (Børne- og undervisningsministeriet, 2019a, s. 53), hvilket ligeledes er en del af fase 3 i bromodellen (Thiese & Vilien, 2019, s. 24). I SPIF-18 anvender de det fra sportens verden velkendte begreb timeouts om de samtaler, som foregår undervejs (von Seelen et.al., 2018, s. 61).

Uden nogen introduktion eller stilladsring interagerer eleverne allerede fagligt. De hjælper hinanden med både udførsel af spring og modtagning, hvilket ses ved, at en elev instruerer en anden elev i baglæns rulle og håndstand, og nogle elever støttemodtager en anden elev i håndstand. I disse situationer har eleverne mulighed for at bruge fagsproget. I spørgsmålet om, hvornår læreren teoriintegrere, svarer læreren, at det for ham i høj grad handler om at aflæse elevernes energi. Netop her viser eleverne, at de har brug for samtale om udførsel og modtagning, hvorfor læreren med ganske få justeringer kunne have inddraget en sekvens, hvor eleverne blev stilladseret i aktivt at samtale om udførsel og modtagning. Sprog og viden hænger nemlig sammen ifølge Vygotsky (Sigsgaard, 2017, s.

Bachelorprojekt	Julie Westergaard Espersen	KP
Idræt	30160395	2020

105). Elevernes samtaler relateret til deres samarbejde om udførsel af springene viser ligeledes, at de kan anvende fagsproget i relation til praksis. Når eleverne samtaler om det, der sker med deres kroppe, kan de i højere grad bevæge sig frem og tilbage på registerkontinuummet alt efter, hvad situationen kræver. Læreren på Skolen er bevidst om, at fagsprog bør kobles til praksis, så der ikke blot sættes ord på bevægelse, men også bevægelse på ord:

”I starten af forløbet har de svært ved at sætte ord på det, fordi de måske kun får det at vide. Så efter noget tid, når vi begynder at bruge kroppen til at afprøve det, så tror jeg, at de har nemmere ved at sætte ord på det”

Derfor bør læreren overveje nøje, hvorvidt og inden for hvilke emner, teorien adskilles fra idrætsfagets praktiske del. Den reducerede kontekst medfører, at sproget er langt mod højre på registerkontinuummet, da det er informationstæt og abstrakt, hvilket gør det mere komplekst og dermed sværere for eleverne at forstå, når de ikke kan bygge op på noget som sker foran dem (Knudsen & Wulff, 2017, s. 15). Teori bør derfor ikke foregå i et særskilt lokale.

I relation til registerkontinuummet vil elev-elev samtaler gøre kommunikationsmåden dialogisk, modsat klasesamlingerne, hvor læreren taler monologisk med enkelte dialoger. Når læreren udspørger en enkelt elev, er magtforholdet markant anderledes. Den lige magtrelation og kun en tilhører kan i højere grad give eleverne mod på at bruge fagsproget, hvortil de får forskellige input og kan tilpasse deres ytringer på baggrund af den feedback, de får af hinanden (Sigsgaard, 2017, s. 108). Sprogbruget i elev-elev samtaler vil derfor bevæge sig mod midten på registerkontinuummet, relationen er på grænsen mellem formel og uformel, da eleverne er klassekammerater og deres magtforhold derfor er lige, men det der kommunikeres om er upersonligt. Emnet vil være fagspecifikt, og kommunikation vil derfor være på vej mod at blive faglig (Johansson & Ring, 2015, s. 29).

8.5 Midler til understøttelse af fagsprog

Idrætslokalet adskiller sig som fysisk ramme fra andre undervisningslokaler ved ofte mangel på tavle og smartboard. 66 % af de adspurgte lærere i SPIF-18 har ikke adgang til et whiteboard el.lign. i idrætslokalet, hvilket de giver udtryk for, er begrænsende for teoriintegration (von Seelen et al., 2018, s. 57-58). Flere midler kan dog hjælpe til at understøtte fagsprog, herunder læremidler, videoer og konkrete fysiske genstande (Thiese & Vilien, 2019, s. 37). Med udgangspunkt i den observerede

Bachelorprojekt	Julie Westergaard Espersen	KP
Idræt	30160395	2020

undervisningen kunne netop samtale om redskaberne som konkrete genstande give anledning til fagsprog. Ifølge SPIF-18 er andelen af udskolingslærere, som anvender didaktiske læremidler markant højere end mellemtrins- og indskolingslærere (von Seelen et al., 2018, s. 64). Af interviewet fremgår det, at Skolen anvender læremidlet ”Tjek på idræt”, hvis indhold ligger direkte op til prøven i idrætsfaget og derfor retter sig mod udskolingen (Hedekov & Gade, 2016, s. 1). Læreren forklarer, at lærebogen i hans undervisning i høj grad anvendes til at give eleverne indblik, hvad der forventes af dem til prøven. Han anvender den derfor særligt i 9. klasse til selvstændigt arbejde:

”I 9. klasse får de det kapitel, vi arbejder med, udleveret enkeltvis, og så forventer jeg, at de får læst teorien og så taler vi om den i under opstarten og under afslutningen. Så bliver den også lidt gennemgået, så de ting vi har snakket om i starten, det prøver vi så rent praktisk, og i slutningen prøver vi at se på nogle af tingene igen”

Af dette udsagn ses det, at læreren anvender lærebogen til at understøtte indholdsområdernes teori. Det sker ved, at eleverne læser et konkret kapitel forud for et forløbs opstart. Eleverne har derved en forforståelse for de begreber, som indgår i undervisningen i det pågældende indholdsområde. Teorien kobles herefter til praksis ved, at begreberne og teorien gennemgås både før og efter det praktiske arbejde med indholdsområdet. På den måde makrostilladser læreren elevernes fagsproglige udvikling ved at planlægge sprogbrugssituationer i form af samtaler i undervisningen, hvor eleverne på baggrund af kendt stof fra forberedelsen får mulighed for at udtrykke sig fagsprogligt, og dermed udfordres tilstrækkeligt.

Slår man op i ”Tjek på idræt” indledes hvert indholdsområde med en kort tekst og en grafisk model, som samler områdets vigtigste fagbegreber (Hedekov & Gade, 2015, s. 4). Derudover har hvert indholdsområde et afsnit kaldet værktøjer, som relaterer sig til områdets faglighed, eksempelvis spilhjulet, modtagning og Labans bevægelsesteori i form af dansehjulet (2015, s. 6). Ved brugen af læremidlet ”Tjek på idræt” bliver både lærere og elever derfor bevidste om, hvad der kendetegnes som begreber og teori inden for det enkelte indholdsområde, hvilket giver en fælles forståelse og et grundlag for arbejdet med fagsprog. Ved inddragelse af disse begreber og modeller i praksisundervisningen bliver eleverne bevidste om, hvordan teori kan bruges i praksis med henblik på idrætsprøven.

Bachelorprojekt	Julie Westergaard Espersen	KP
Idræt	30160395	2020

Udover ”Tjek på idræt” nævner læreren billeder og videosekvenser som et middel til at understøtte elevernes fagsproglige udvikling. Eleverne får ved visualiseringen af øvelser mulighed for at sætte ord og fagbegreber på, hvad der sker i eksempelvis tilløb, stemstilling og rotation, som læreren nævner som eksempler. Fagsproget kan derved kobles til aktiviteten, hvilket gør det lettere tilgængeligt, da der bygges bro mellem det kontekstrige hverdagsprog og det kontekst reducerede fagsprog (Gibbons, 2016, s. 112). Det kan både være videoer og billeder fra internettet eller nogle eleverne producerer selv, hvori sidstnævnte giver mulighed for at lade praktiske handlinger ledsages af sprog. Læreren udtaler i forbindelse med hans definition af fagsprog, at dette ikke vil gøres ved første undervisningsgang, men senere i forløbet, hvor eleverne kan sætte flere begreber på. I starten af et forløb vil eleverne bruge sproget til at understøtte handlinger med deres hverdagsprog, hvorimod eleverne ved forløbets afslutning vil have bevæget sig længere mod højre på kommunikationsmådeaksen i registerkontinuummet, hvor sproget anvendes til refleksion. Særligt videosekvenser kan derfor medvirke til, at eleverne undervejs i forløbet får brugt deres voksende fagsproglige repertoire.

9. Diskussion

Analysen indikerer nogle overordnede problematikker, som også er generelt gældende ifølge SPIF-18; den teoretiske undervisning foregår fortrinsvist i udskolingen særligt grundet prøven, hvorfor der er fare for, at elevernes fagsproglige udvikling først starter sent. Derudover har lærerne en smal teoriforståelse, hvorfor kompetenceområdet idrætskultur og relationer i lav grad er repræsenteret i idrætsundervisningen. Endvidere er idrætsrummets fysiske rammer en barriere for teoriintegration. I dette afsnit diskuteres disse udfordringer og lærerens muligheder for at imødekomme dem, integrere teori i praksis og tydeliggøre, at idræt er et læringsfag.

9.1 Idræt som undervisning

Idrætsfagets teoretiske dimension fremgår især i udskolingen, men teorien er ikke kun et middel til at klare sig godt til prøven, men et middel til elevernes alsidige udvikling og dannelse, og derfor er det ikke nok, at teorien er tilstede i udskolingen. Det kompetenceintegrerede dannelsesideal, kaldet handlekompetence består som skrevet af fire kompetencer; kropslig, idrætslig, personlig og social, som er gældende på alle klassetrin (Børne- og Undervisningsministeriet, 2019a, s. 59). I personlig kompetence ligger det at reflektere, at tænke selvstændigt og kritisk, mens der i social kompetence ligger at kommunikere samt forstå og kritisk vurdere (Rønholt, 2008, s. 64). Det viser, at idræt ikke

Bachelorprojekt	Julie Westergaard Espersen	KP
Idræt	30160395	2020

kun handler om bevægelse og mestring, som det gør ved træning i foreningerne, men om læring. Hvis eleverne skal opfatte faget som læringsfag, bør de introduceres til, hvad de skal lære gennem læringsmål, og hvorfor de skal lære det, så den tavse viden sprogliggøres. Endvidere skal disse mål evalueres. Dermed får faget også en sproglig dimension, som taler ind i idræt som undervisning (Knudsen, 2017, s. 6). Gennem anvendelse af reflektive læreprocesser konfronteres eleverne både med deres egen og andres oplevelse, erfaring, holdning og viden. Teorien er dermed ikke en erstatning for det kropslige, men en supplerende som medfører, at eleverne ikke blot mestrer idræt, men dannes til selvstændigt reflekterende og sociale mennesker med faglig viden (Rønholt, 2008, s. 64). De reflektive læreprocesser medfører en varieret struktur i undervisningen, som adskiller sig fra træningen i foreningsidrætten, hvormed det tydeliggøres, at idræt er et læringsfag (Knudsen, 2017, s. 7). Idrætsfagets sproglige dimension muliggør dermed en opfyldelse af idrætsfagets formål og får idræt til at fremstå som læringsfag.

Prøvens indførelse har medført, at flere, både elever og lærere, mener, at teorien og dermed uddannelsesdimensionen fylder mere (Knudsen & von Seelen, 2019, s. 154). Læreren på Skolen mener, at afgangsprøven har gjort idræt til et mere seriøst fag, hvorimod Martin Elmbæk Knudsen mener, at det er idræt som undervisning, der hæver fagets status (Knudsen, 2017, s. 7), da eleverne i idræt som undervisning lære at tænke idræt og ikke kun udøve det (Brix, 2017). Læreren på Skolen udtaler, at han først planlægger, hvad eleverne skal lave, og efterfølgende hvilken teori, som kan kobles på. På baggrund af formuleringen ”lave”, vurderes hans undervisning som liggende i spændingsfeltet mellem idræt som træning og som undervisning, da det at være aktiv ikke nødvendigvis medfører idrætslige kompetencer. Teori medfører derimod, at undervisningen bevæger sig mod idræt som læringsfag.

Idræt må tænkes som undervisning på alle klassetrin, så eleverne vænnes til, at faget er et læringsfag, så der ikke sker en pludselig ændring fra rent bevægelsesfag til læringsfag i udskolingen. Fokusset på elevernes fagsproglige udvikling bør derfor starte i indskolingen. I Fælles Mål fremgår fagsprog som skrevet gennem *ordkendskab* til og med 7. klasse, hvorefter det hedder *sprog og skriftsprog*. Forskellen i disse begreber viser først og fremmest, at der på det fagsproglige område sker en markant ændring i udskolingen sammenlignet med mange af de andre områder, som hedder det samme uanset klassetrin. Endvidere tydeliggør færdigheds- og vidensmålene, at eleverne ind til 7. klasse skal have viden om, samt kunne anvende fagord, hvorimod de efter 9. klasse skal anvende fagordene om praksis. Det er dermed først i udskolingen, at der stilles krav til, at eleverne kan koble teori og praksis.

Bachelorprojekt	Julie Westergaard Espersen	KP
Idræt	30160395	2020

Hvis elevernes fagsproglige udvikling skal starte tidligere, så der er en rød tråd i idræt gennem hele skolegangen, så bør teoriens kobling til praksis fremgå af alle klasstrins fagsproglige færdigheds- og vidensområde. I den forbindelse bør det ligeledes overvejes, om fagets teoretiske dimension og fokus på fagsprog fremstår eksplicit nok i Fælles Mål. *Ordkendskab/sprog og skriftsprog* står under kompetenceområdet idrætskultur og relationer, hvormed det fremstår alene og ikke koblet til alsidig idrætsudøvelse samt krop, træning og trivsel, og dermed praksis. Dette kompetencemål kunne med fordel stå under alle kompetenceområder for at understrege, at det ikke er et selvstændigt område, men et område som bør kobles til alle kompetencemål.

9.2 Temabaseret undervisning

Generelt inkluderer idrætslærernes teoriforståelse ikke humanistisk og samfundsvidenskabelig teori (Knudsen & von Seelen, 2019, s. 156), hvorfor kompetenceområdet idrætskultur og relationer sjældent optræder. Manglen på humanistisk og samfundsvidenskabelig teori taler ind i, at idræt mange steder stadig ligger i spændingsfeltet mellem idræt som træning og som undervisning, da idræt som undervisning ikke kun bør indeholde naturvidenskab som foreningsidrætten (Knudsen, 2017, s. 6). Den manglende inddragelse af idrætskultur og relationer kan skyldes, at humanistisk og samfundsvidenskabelig teori ikke går hånd i hånd med praksis i samme grad som naturvidenskabelig teori. Hvis læreren primært opfatter faget som bevægelsesfag, vil idrætskultur og relationer derfor være sjældent være repræsenteret, men alle teoretiske områder bør indgå i praksis, ligesom alle tre teoretiske områder bidrager til idræt som læringsfag. Lærernes forståelse af teori må udvides i ønsket om, at idrætskultur og relationer inddrages i undervisningen.

Det kan ske gennem fokus på temabaseret undervisning, som blev uundgåeligt med indførelsen af idrætsprøven (Børne- og Undervisningsministeriet, 2019b, s. 9). En sådan undervisning kan dog virke diffus og det kræver nye tilgange i undervisningen (Tønder, 2020). Temabaseret undervisning tager udgangspunkt i samspil mellem kompetenceområderne, modsat aktivitetsbaserede forløb, som kun inddrager et enkelt kompetenceområde (Børne- og Undervisningsministeriet, 2019a, s. 71). Der er to overordnede tilgange til temabaseret undervisning; fra tema til aktivitet eller fra indholdsområde til tema (2019a, s. 74). Det vurderes fordelagtigt at anvende temaet som omdrejningspunkt. På den måde kan fagsprog inddrages mere naturligt undervejs, og det kan virke mere meningsfuldt for eleverne, da det i højere grad bliver tydeligt, at der er tale om idræt som undervisning. Temabaseret undervisning skaber mulighed for reflekterende samtaler, hvor eleverne ikke blot beskriver og vurderer, men

Bachelorprojekt	Julie Westergaard Espersen	KP
Idræt	30160395	2020

også perspektiverer (Tønder, 2020). Bevæger undervisningen sig fra indholdsområde til tema kan undervisningen i højere grad komme til at ligne idræt som træning, da mestringen i højere grad er i fokus, og dermed kan inddragelsen af temaet afslutningsvist virke meningsløst. Hvis temaet er omdrejningspunktet, kan de konkrete erfaringer herfra knyttes til generelle faglige begreber, hvilket letter overførslen af erfaringen til andre kontekster, modsat hvis eleverne kun stifter bekendtskab med fagord knyttet til konkrete discipliner. På den måde får eleverne et helhedsindtryk af faget, hvilket kan bidrage til tydeliggørelsen af, at idræt ikke kun er et bevægelsesfag, men at det spiller en rolle for elevernes forståelse af det samfund og den kultur, som de er en del af (Tønder, 2020).

9.3 Idrætsrummets fysiske rammer

Idrætslokalernes fysiske rammer peges ofte ud som en barriere for teoriintegration (von Seelen et al., 2018, s. 62). Læreren på Skolen pointerer, at teoretisk undervisning ofte kræver en projekter, hvilket er upraktisk i et idrætslokale. Et whiteboard kan dog i mange tilføjede hjælpe med visualisering i form af tegninger, eksempelvis af modeller, baner mv. samt tekst, eksempelvis visualisering af læringsmål og de konkrete, relevante fagbegreber, som afsæt for brugen af fagsprog og refleksion. Lærer Julia Fearrington arbejder med faglig læsning og skiftlighed i idræt, og vurderer i den forbindelse, at visualisering og fagord udtrykt skriftligt, gør en stor forskel for elevernes forståelse, hvortil hun ser whiteboardet i idrætslokalet som en fordel (Nørby, 2012). Et whiteboard vil give et samlingspunkt for den teoretiske undervisning, hvormed man kan forestille sig, at eleverne vil have lettere ved at holde fokus, end når teorien foregår ude midt på gulvet. Især hvis samlingen omkring whiteboardet gøres til en rutine. Et whiteboard ville således også i højere grad udtrykke, at lokalet er et undervisningslokale fremfor et træningslokale, hvilket kan bidrage til ændret opfattelse af faget. Læreren bør dog i den forbindelse være opmærksom på, at teoriundervisning ved et whiteboard i idrættens undervisningsrum ikke nødvendigvis kan karakteriseres som, at teorien kobles til praksis.

Der er endnu ikke så stor tradition for læremidler i idræt, men der er kommet flere til de seneste år, som kan være med til at fastholde teori i praksisundervisningen (Knudsen, 2017, s. 2,9). Læremidlerne er hovedsagligt udviklet til udskoling, hvorfor det er klart, at det ofte er her de anvendes (von Seelen et al., 2018, s. 64). Læremidler understøtter i høj grad idræt som læringsfag, og har den fordel, at de bidrager til mindre lærerstyring, da eleverne kan arbejde forholdsvis selvstændigt med læreren som vejleder. Med implementering af læremidler begrænses det trivielle, ofte indledningsvise læreroplæg og den lærerafhængige samtale, som ofte forekommer undervejs. Dermed kan undervisningen

Bachelorprojekt	Julie Westergaard Espersen	KP
Idræt	30160395	2020

få en mere varieret struktur. Gennem elevernes arbejde med læremidlerne får de selvstændigt mulighed for at arbejde med sproget, som bromodellen fastslår som vigtig i vejen mod fagsproglig udvikling (Thiese & Vilien, 2019, s. 24). Fordelen ved analoge læremidler er endvidere, at de kan tages med rundt i idrætslokalet uden problemer og fungere som lektielæsningsmateriale.

10. Handleforslag

På baggrund af ovenstående undersøgelse fremgår her konkrete tiltag, som læreren kan bruge til at udvikle elevernes fagsprog og integrere teori i praksis.

Undervejs i undervisningen kan læreren anvende sportsbegrebet timeouts om de reflekterende samtaler, hvormed fagets sproglige dimension kan fremstå mere meningsfuldt for eleverne. Samtalerne eleverne imellem kan organiseres med udgangspunkt i Cooperative Learning, som er en betegnelse for aktiviteter, hvor eleverne samarbejder efter bestemte principper og strukturer. Cooperative Learning trækker på Vygotskys teori om, at læring sker i interaktion med andre og stræber efter samtidig interaktion (Andersen, 2011), hvorfor elevernes vil få mere taletid og læreren mindre. Alle elever bliver både afsendere og modtagere af viden, og får dermed både hørt og anvendt fagsprog. Relevante strukturer er bl.a. Dobbeltcirkel, Fang en makker, Flip-over-stafet og Quiz og byt (Kagan & Stenlev, 2006, s. 90, 98, 104, 134), hvoraf alle kan tilføjes bevægelse, så den idrætslige viden bliver kropsliggjort. På den måde kan aktivitetsniveauet opretholdes.

Udover ”Tjek på idræt”, som Skolen anvendte, er ”(be)greb om idræt” og ”idræt på hjernen” interessante læremidler til idrætsundervisningen. Begge retter sig mod udskolingens idrætsundervisning. ”(Be)greb om idræt” behandler det humanistisk-samfundsvidenskabelige område gennem fem overordnede temaer; samarbejde, kultur, samfund, sundhed og identitet (Christensen & Svendsen, 2019, s. 3). Materialet indeholder tematekster, en figur med de væsentligste begreber, forståelses- og refleksionsspørgsmål samt forslag til kobling til idrætsprøven (2019, s. 5). ”Idræt på hjernen” behandler forskellige idrætslige temaer og områder; fairplay, street, træning og sundhed, atletik og kropsbasis, aktivitetsudvikling og opvarmning. Det fremgår, hvad eleverne skal lære og lave, vel og mærke i den rækkefølge. For hvert såkaldt step fremgår blandt andet en boks med fagord samt timeouts, hvor eleverne gennem spørgsmål kobler teori og praksis (Knudsen, 2015, s. 4). Dansk Skoleidræt har produceret undervisningsduge med modeller og begreber, som kan hjælpe eleverne til at reflektere over

Bachelorprojekt	Julie Westergaard Espersen	KP
Idræt	30160395	2020

aktiviteter og knytte begreber til disse, hvormed de fungerer som bindeled mellem teori og praksis. De er knyttet til fagets indholdsområder; Løb, spring og kast, boldspil, kropsbasis og dans og udtryk. Derudover er der en sundhedsdug, som den eneste dug rettet direkte mod et tema, hvortil der hører aktivets- og refleksionskort (Dansk Skoleidræt, u. å.). Kosmos har ligeledes udviklet plakater, øvelser, elevkort og elevartikler i ønsket om at lette arbejdet med temabaseret undervisning (Kosmos, 2019). Alle disse artefakter kan ligeledes hjælpe læreren til at integrere teori i praksis og tydeliggøre, at idræt er et læringsfag.

11. Konklusion

Fagsprog knytter sig særligt til det praksisnære kompetenceområde alsidig idrætsudøvelse. Hvert indholdsområde har sit eget fagsprog, som læreren må kende forud for undervisningen, så læreren er bevidst om, hvilket fagbegreber eleverne skal lære. Desuden er det vigtigt, at læreren overvejer, hvordan der skal undervises i fagsproget. Læreren kan i den forbindelse med fordel anvende bromodellen. Elevernes fagsproglige udvikling er afhængig af, at læreren selv anvender fagbegreberne, hvilket kan gøres under i introduktion ved undervisningens begyndelse, undervejs i forklaring af øvelser og reflekterende samtaler samt afslutningsvis i evalueringen, hvor der alle steder skal bygges bro mellem hverdagsprog og fagsprog med tydeliggørelse af forskellen. Undervisningen bør indeholde mange sprogbrugssituationer, hvormed læreren spontant kan strække elevernes fagsprog. I klassesamtaler kan læreren invitere til uddybelse og forklaring, give eleverne feedback på deres svar samt optage og modellere svarene. På den måde skabes et fælles fagsprogligt repertoire. Eleverne bør også arbejde selvstændigt med deres fagsproglige udvikling, så læreren skal skabe rum for, at eleverne kan kommunikere indbyrdes. Det gøres bedst i kontekstbundne situationer, hvor eleverne har mulighed for at koble fagsproget til kropslige bevægelser, hvormed teori integreres i praksis. Derfor bør undervisning i fagsprog foregå i idrætslokalet og ikke adskilt fra praksis. Genstande som læremidler, redskaber og videosekvenser kan være med til at understøtte fagsprogsudviklingen.

Af idrætsfagets formål og Fælles Mål ses det, at idræt er mere end et bevægelsesfag. Det skal på alle klassetrin komme til udtryk ved, at praksis suppleres med teori, så idræt går fra at være træning til at være undervisning. Idræt fremstår som et tydeligt læringsfag, når eleverne bliver bevidste om, hvad de skal lære, og ikke blot lave, hvilket gøres ved læringsmål og evaluering af disse fremfor udelukkende fokus på elevernes mestring af kropslige færdigheder. Desuden bør undervisningen også

Bachelorprojekt	Julie Westergaard Espersen	KP
Idræt	30160395	2020

indeholde refleksive samtaler, hvormed det bliver tydeligt, at der ikke er tale om træning. Disse samtaler kan integreres i praksis som timeouts og gennem Cooperative Learning strukturer, da disse kombinerer bevægelse og mundtlighed. De refleksive samtaler bidrager endvidere til elevernes almene dannelse. Det er vigtigt, at læreren ikke ser teori som et selvstændigt område, som det fremgår som i Fælles Mål. Færdigheds- og vidensmål bør gå hånd i hånd gennem al idrætsundervisning. De naturvidenskabelige begreber kan kobles til kropslige bevægelser, og den samfundsvidenskabelige og humanistiske teori kan indgå gennem temabaseret undervisning. Når temaet er omdrejningspunkt for undervisningen, bliver det klart, at idræt er et læringsfag. Whiteboards, læremidler og andre artefakter som duge og plakater er oplagte til at integrere teori i praksis. De danner alle ramme for arbejdet med fagets teoretiske dimension i praksis og kan anvendes til at skabe rutiner for teoriintegration. Endvidere bidrager artefakterne til, at idrætslokalet fremgår som læringsrum. I undervisning af fagsprog og ved at integrere teori i praksis bliver det tydeligt, at idræt er et læringsfag.

12. Perspektivering

Dette projekt undersøger undervisning i fagsprog og teoriintegration på én skole. Den oprindelige strategi var at foretage undersøgelser på flere skoler, grundet Danmarks situation i foråret 2020 var dette ikke muligt. Et større empirisk materiale ville have medført, at observationer og interviews kunne sammenlignes og eventuelt bidrage med noget forskelligt til besvarelsen af dette projekts problemformulering. En større undersøgelse kunne endvidere have bidraget til viden om, om forskellige rammefaktorer, elevgrupper, indholdsområder mv. spiller en rolle for elevernes fagsproglige udvikling og teoriintegration. I en udvidelse af denne undersøgelse kunne elevernes stemme endvidere være inddraget gennem fokusgruppeinterviews for at få flere perspektiver på. Det blev imidlertid fravalgt grundet projektets begrænsede omfang. Dertil kunne det være interessant at undersøge, om fokuset på fagsprog gennem tiltagene i dette projekt giver eleverne en dybere forståelse for idrætsfaget. I den forbindelse kunne der foretages interventioner som målte elevernes fagsproglige kompetence før og efter interventionerne. Selvom mange elevernes forventninger til faget i høj grad er baseret på det kropslige, kan det tænkes, at sprogliggørelsen af kropslig handlen og de refleksive processer kan motivere en anden gruppe af elever til deltagelse, end dem som motiveres af det kropslige. I forlængelse af denne undersøgelse kunne elevernes motivation i relation til idræt som læringsfag derfor undersøges.

Bachelorprojekt

Julie Westergaard Espersen

KP

Idræt

30160395

2020

Endvidere tyder en del i dette projekt på, at skriftlighed ikke fylder meget i idræt i skolerne på trods af, at skriftsprog er et bindende mål i udskoling. Det kunne dermed være interessant at undersøge mulighederne for at arbejde med skriftlighed i idræt. Dette projekt har sit udgangspunkt i udskoling, hvormed det fremadrettet er relevant at undersøge undervisning i fagsprog og teoriintegration i indskoling og på mellemtrinnet, som Fælles Mål stiller krav om, om end i lavere grad.

13. Litteraturliste

13.1 Bøger

- Bjørndal, C. R. P. (2017). *Det vurderende øje: Observation, vurdering og udvikling i undervisning og vejledning* (2. udgave). Aarhus: Forlaget Klim.
- Christensen, A. B. & Svendsen, A. M. (2019). *(Be)greb om idræt*. Odense: Forlaget Meloni.
- Gibbons, P. (2016). *Styrk sproget, styrk læringen: Sproglig udvikling og stilladsning i flersprogede klasserum* (2. udgave). Samfundslitteratur.
- Hedeskov, B. & Gade, K. (2015). *Tjek på idræt: lærervejledning*. København: Gyldendal.
- Hedeskov, B. & Gade, K. (2016). *Tjek på idræt*. København: Gyldendal.
- Johansson, B. & Ring, A. S. (2015). Registerkontinuum. I: Knudsen, S. K., & Wulff, L. (2017). *Kom ind i sproget: Flersprogede elever i fagundervisningen* (s. 17). København: Akademisk forlag.
- Knudsen, M. E. (2015). *Idræt på hjernen: elevhæfte til udskoling*. Haderslev: University College Syddanmark.
- Knudsen, M. E. & von Seelen, J. (2019). Teori i idrætsfaget. I: von Oettingen, A. & Thorgård, K. (2019). *Universitetsskolen: Mellem forskning, uddannelse og skoleudvikling* (s. 151-163). Frederikshavn: Dafolo.
- Knudsen, S. K., & Wulff, L. (2017). *Kom ind i sproget: Flersprogede elever i fagundervisningen*. København: Akademisk forlag.
- Kofoed, U., Mulvad, R. & Regnarsson, I. (2017). Fra baller til sædemuskler – sprogbaseret fagundervisning. I: Knudsen, S. K., & Wulff, L. (2017). *Kom ind i sproget: Flersprogede elever i fagundervisningen* (s. 17). København: Akademisk forlag.
- Kvale, S. & Brinkman, S. (2009). *Interview: Det kvalitative forskningsinterview som håndværk* (2. udgave). København: Hans Reitzels Forlag.
- Pedersen, I. K. (2013). Validitet. I: Thing, L. F. & Ottesen, L. S. (2013). *Metoder I idrætsforskning* (s. 392-408). København: Munksgaard.
- Rønholt, H. (2008). Handlekompetence som dannelsesideal. I: Rønholt, H. & Peitersen, B. (2008). *Idrætsundervisning. En grundbog i idrætsdidaktik* (2. udgave). København: Museum Tusulanums Forlag.

Bachelorprojekt	Julie Westergaard Espersen	KP
Idræt	30160395	2020

- Sigsgaard, A. M. (2017). Samtale og interaktion i undervisningen. I: Knudsen, S. K., & Wulff, L. (2017). *Kom ind i sproget: Flersprogede elever i fagundervisningen* (s. 105-123). København: Akademisk forlag.
- Thing, L. F. & Ottesen, L. S. (2013). *Metoder i idrætsforskning*. København: Munksgaard.
- Thise, H., & Vilien, K. (2019). *Broen til fagsproget: 32 ideer til at styrke sproget i alle fag*. Samfundslitteratur.
- Kagan, S. & Stenlev, J. (2006). *Cooperative Learning: undervisning med samarbejdsstrukturer*. Alinea (s. 90-91, 98-99, 104-105, 134-135).

13.2 Online dokumenter

- Børne- og Undervisningsministeriet (2019a). *Idræt Faghæfte 2019*. Lokaliseret d. 11. februar 2020 på: <https://emu.dk/sites/default/files/2019-08/GSK%20-%20Faghæfte%20-%20Idræt.pdf>
- Børne- og Undervisningsministeriet (2019b). *Vejledning til folkeskolens prøver i faget idræt*. Lokaliseret d. 16. april 2020 på: <https://skoleidraet.dk/media/6350862/191129-proevevejledning-i-faget-idraet-9-1.pdf>
- Constantinou, P. (2015). *Academic language in Physical Education*. *Strategies*, 28:3 (s. 9-17) Lokaliseret d. 4. Maj 2020 på: <https://doi.org/10.1080/08924562.2015.1025169>
- Forey, G. & Cheung L. M. E. (2019). *The benefits of explicit teaching of language for curriculum learning in the physical education classroom*. *English for Specific Purposes*. Vol. 54, (s. 91-109).
- Von Seelen, J., Guldager, J. D., Bruun, T. H., Knudsen, M. E., Bertelsen, K. (2018). *Status på Idrætsfaget 2018 (SPIF-18)*. Haderslev: UC SYD. Lokaliseret d. 14. februar 2020 på: https://www.ucsyd.dk/files/inline-files/SPIF-18%20rapport_0.pdf

13.3 Artikler og websider

- Andersen, F. Ø. (2011). *Hvad er Cooperative Learning?* Lokaliseret d. 20. marts 2020 på: <https://www.blivklog.dk/cooperative-learning/>
- Brix, S. (2017). *Lektor: Husk den sproglige dimension i idræt*. Lokaliseret d. 26. marts 2020 på: <https://www.folkeskolen.dk/614963/lektor-husk-den-sproglige-dimension-i-idraet>

Bachelorprojekt

Julie Westergaard Espersen

KP

Idræt

30160395

2020

- Dansk Skoleidræt (u.å). *Undervisningsduge til idrætsfaget*. Lokaliseret 1. maj 2020 på: <https://skoleidraet.dk/idraetsfaget/omraader/inspiration-til-undervisningen/inspiration-til-undervisningen/undervisningsduge-til-idraetsfaget/>
- Fagsprog (2018). I: *Den Danske Ordbog*. Lokaliseret d. 14. februar 2020 på: <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=fagsprog>
- Knudsen, M. E. (2017). Lærebøger i skoleidræt: på vej mod ”idræt som undervisning”? I: *Forum for Idræt*, 32(1). Lokaliseret d. 1. maj 2020 på: <https://tidsskrift.dk/forumforidraet/article/view/31963/29396>
- Kosmos (2019). *Temabaseret idrætsundervisning*. Lokaliseret d. 15. maj 2020 på: <https://vikekosmos.dk/skole/idraetsundervisningen/undervisningsmaterialer/temabaseret-idraetsundervisning/>
- Nørby, J. (2012). *Skrivning kan hjælpe elevernes idrætsforståelse*. Lokaliseret d. 7. april 2020 på: <https://www.folkeskolen.dk/516176/skrivning-kan-hjaelpe-elevernes-idraetsforstaaelse>
- Tønder, M. (2020): *Temabaseret idrætsundervisning*. Lokaliseret d. 1. maj 2020 på: <https://www.folkeskolen.dk/1841674/temabaseret-idraetsundervisning>

14. Bilag

14.1 Observationsskema

Tid	Kontekst/ aktivitet	Lærer udsagn/handling	Elev udsagn/handling
11.55	Før undervisningens start	1. Læreren stiller redskaber op.	1. En håndfuld drenge kommer ind og går i gang med håndstand.
12.05	Samling og introduktion	<p>1. <i>"I dag skal vi videre med redskabs-gymnastik. Vi varmer først op. Bagefter skal vi have sko og strømper af"</i></p> <p>2. <i>"Kan I huske, hvad vi lavede sidste gang?"</i></p> <p>3. Peger elev ud.</p> <p>4. <i>"Kolbøtter ja, hvad kalder vi også kolbøtter?"</i></p> <p>5. <i>"Præcis. Hvad lavede vi ellers?"</i></p> <p>6. Peger elev ud</p> <p>7. <i>"Korrekt"</i> Peger ny elev ud.</p> <p>8. <i>"Hvad kalder vi også hesten?"</i></p> <p>9. <i>"Hvad hedder det spring?"</i></p> <p>10. <i>"Ja. Hvad ellers?"</i></p> <p>11. <i>"Nemlig. Det skal vi også repetere i dag. Hvad betyder repetition?"</i> Peger elev ud.</p> <p>12. <i>"Ja, og hvorfor?"</i></p> <p>13. <i>"Nemlig. Vi starter med 10 minutters opvarmning"</i></p>	<p>1. Eleverne står i en cirkel</p> <p>2. Tre elever markerer.</p> <p>3. Elev 1: <i>"Kolbøtter"</i></p> <p>4. Elev 1 og flere andre: <i>"Forlæns rulle"</i></p> <p>5. Elev 2 svarer, uden at have fået ordet: <i>"Stod på hænder"</i></p> <p>6. Flere markerer. Elev 3: <i>"Baglæns rulle"</i></p> <p>7. Elev 4: <i>"Håndtand og hop over hest"</i></p> <p>8. Elev 4: <i>"Hoppe over buk"</i></p> <p>9. Elev 3: <i>"Bukspring"</i></p> <p>10. Elev 5 uden at have fået ordet: <i>"Håndstand rulle"</i></p> <p>11. Elev 2: <i>"At vi gør det igen"</i></p> <p>12. Elev 2: <i>"For at blive bedre til det"</i></p>
12.09	Opvarmning – del 1: Planke.	<p>1. Læreren gentager, når der siges "up" og "down".</p> <p>2. Undervejs siger læreren: <i>"kom så", "spænd op i jeres core", "så den sidste".</i></p> <p>3. <i>"Det var første del af fire opvarmninger"</i></p>	Mange holder kropsspænding, men en del har numsen i vejret eller langt nede.
	Opvarmning – del 2: Squats.	<p>1. Viser, hvordan eleverne skal stå.</p> <p>2. <i>"Vi kigger på hinanden og holder øjenkontakt".</i></p> <p>3. Skifter musikken: <i>"Alle til cirkelformation. Svingserie"</i></p>	Nogle elever er meget krumbøjede.

12.17	Opvarmning - del 3: Sving.	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>"Ned i knæene"</i> 2. Tæller med på øvelsens takter: <i>"1, 2, 3, skift"</i> 3. <i>"To sving og et fejesving med hop"</i> 4. <i>"Den sidste er den sværeste."</i> Viser, mens der tælles: <i>"1, 2, 3 sving rundt"</i> <i>"Start med højre"</i>. 	
12.21	Opvarmning – del 4: Armstrækkere.	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>"Udfordring: Find en plads på måtten, man må ikke bruge den midterste"</i> 2. Viser udgangsstilling til armstrækker: <i>"Det her er udgangsstillingen"</i> 3. Læreren laver armstrækkere. 4. <i>"Spænd op", "kom nu"</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 2. En elev: <i>"Hvad var det vi skulle?"</i> 3. Nogle elever følger med, andre ikke. 4. De fleste elever laver planke.
12.24	Forlæns ruller uden modtagning.	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>"Godt. Opdeling piger her (peger på en måtte), drenge her (peger på en anden måtte), og mig her (peger på måtte i miden)"</i>. 2. <i>"Sko og strømper skal af"</i> 3. Står for enden af midterste måtte og peger på, hvor køen skal være. 4. <i>"Er de forreste klar, 3-2-1-nu"</i>. Laver forlæns ruller synkront med elev. 5. Løber tilbage til start og sender de næste af sted i forlæns ruller. 6. Finder skrå kile frem og ligger på midterste måtte. 7. Undervejs lader læreren forskellige elever prøve kilen og snakker med dem enkeltvis efterfølgende. Til mange af dem skubber han hænderne fremad, mens de snakker. 9. Siger til en dreng: <i>"Lige frem"</i>. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eleverne står i små grupper og snakker. 2. De fleste elever smider sko og strømper, mange beholder dem på. 3. Eleverne stiller sig i kø. 4. Forreste dreng laver forlæns ruller med læreren. Forreste pige bliver stående. 4. Eleverne laver ruller asynkront.
	Forlæns ruller uden og med skrå kile samt baglæns ruller. Eleverne vælger selv.	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>"Herovre kan der laves baglæns ruller"</i> Viser baglæns ruller på den måtte. 2. Laver en baglæns rulle foran en pige. 3. Står ved den forlæns kile. Demonstrerer, hvordan benene skal samles til flere elever 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Drengene bliver i deres række og laver baglæns ruller. Enkelte piger går derovre, mens de fleste bliver og laver forlæns. 2. Pigen laver en baglæns rulle.

		4. Viser, hvordan armene skal være i baglæns rulle: <i>"Jeg skubber med armene"</i>	
12.32	Flyveruller hen over hinanden. Stadig forlæns og baglæns ruller på skrå kile i miden	1. Ved baglæns måtten beder læreren en elev om at lægge sig ned på tværs af måtten 2. Viser flyverulle hen over eleven.	1. Dreng viser anden dreng stående, hvordan han skal bruge armene i baglæns rulle: du skal skubbe med armene. 2. Drengene laver flyveruller hen over hinanden.
12.34	Samling siddende på række. Vejrmøller	1. Slukker musikken: <i>"Vi mødes på den blå måtte i midten"</i> 2. Læreren står foran eleverne: <i>"Hvilke spring har vi udført ind til nu?"</i> Peger elev ud. 3. <i>"Ja det er rigtigt"</i> Peger ny elev ud 4. <i>"Hop rul, ja det er rigtigt. Hvad kalder vi det i fagsprog?"</i> 5. <i>"Det hedder flyverulle. Hvad var det vi lavede her?"</i> Peger på måtte. Peger elev ud. 6. <i>"Forlæns rul, ja. Hvad hedder den slags øvelse?"</i> 7. <i>"Så hedder det for....."</i> 8. <i>"Forøvelser ja. Hvad bruger man den her til? (peger på kile)"</i> Peger elev ud. 9. <i>"Her får man støtte i starten. Nu skal vi lave en ny forøvelse. Det bliver til vejrmøller"</i> 10. Stiller sig op på måtte: <i>"En vejrmølle ser sådan her ud. Det kommer an på, hvilket ben jeg sætter af på. Jeg kan kun gøre det på den ene side, så det gør er mit afsætsben. Det ser sådan her ud"</i> Viser vejrmølle. 11. Hiver skumplint ind på måtten: <i>"En forøvelse vil være, at man får lov at sætte hånden i plinten. Hvis man kan med to hænder, er man videre til at gøre det med en hånd. Det er altså en</i>	1. Eleverne sætter sig på en række på måtten. 2. Elev 1: <i>"Forlæns rul og baglæns rul"</i> 3. Elev 2: <i>"hop rul"</i> 4. Ingen elever markerer. 5. Elev 3 <i>"Forlæns rul"</i> 6. Ingen elever markerer. 7. Elev 4 uden at have fået ordet: <i>"Forøvelse"</i> . 8. Elev 1: <i>"Forlæns rulle"</i> 9. Negativ stemning. 10. Elever kigger og klapper. 11. Elev 5 <i>"Må jeg se en rigtig vejrmølle?"</i> 12. Eleverne løber hen i kø. 13. Undervejs breder eleverne sig ud på de andre måtter og laver vejrmøller.

		<p><i>forøvelse til vejrmølle</i>” Viser vejrmølle over skumplint med begge hænder i.</p> <p>12. <i>”I skal ikke gøre de rigtige nu, I skal lave en forøvelse. Er vi klar? Sidste mand, der liner up, laver 10 armstræk-kere”</i> Tænder musikken.</p> <p>13. Læreren giver råd undervejs.</p>	
12.41	Håndstand og håndstandrulle	<p>1. Slukker musikken: <i>”Så skal vi i gang med den seriøse del. Alle sammen ud og find en ribbe”</i></p> <p>2. <i>”Så skal vi op i håndstand. Måden vi gør det på: stå langt væk fra ribben, stærke arme, ikke svage arme. Så svinger I op med et kip i benene. Jeg tror det er venstre, jeg kipper op med (går op i håndstand ad ribbe), ja venstre. Stræk fødderne, ikke sådan her (viser modsat). Stræk fødderne”</i></p> <p>3. Går ned: <i>”3-2-1 op i håndstand”</i></p> <p>4. Modtager en elev i fri håndstand.</p> <p>5. <i>”Jeg hjælper dig op til ribben”</i> Modtager elev op ad ribben.</p> <p>6. <i>”Godt, jeg vil gerne lige se håndstand til rul. Når man har gjort det, så har man gennemført. Man må gerne gå sammen to og to eller tre og tre”</i></p>	<p>1. Eleverne finder hver en ribbe.</p> <p>2. Eleverne laver håndstand op ad ribberne. En enkelt elev vender sig mod ribben, og kravler trin for trin op ad ribben med benene, mens han går tættere på.</p> <p>3. To elever stiller sig til modtagning på hver måtte. De modtager ved at tage hinanden i anklernerne.</p> <p>4. En elev går ud på måtten.</p> <p>5. En elev står bare foran ribben.</p> <p>6. Eleverne laver håndstandruller. Nogen gør det alene, andre hjælper hinanden i håndstanden.</p>
12.46	Bukspring	<p>1. Stiller to bukke op med madrasser bagved og springbræt foran.</p> <p>2. Introducerer nogle elever til bukspring. Viser bukspring.</p> <p>3. Kalder resten til sig: <i>”Vi skal lave bukspring”</i>. Viser et bukspring.</p> <p>4. Læreren står op ad ribben. Da elev slår sig, løber han over mod ham og går med ham ud.</p>	<p>1. Nogle drenge går over mod bukkene.</p> <p>2. Drengene begynder at lave bukspring.</p> <p>3. Eleverne laver bukspring.</p> <p>4. Elev slår sin hånd mod bukken og går ud af lokalet.</p> <p>5. Resten af eleverne fortsætter.</p>
12.54	Bukspring kapløb	<p>1. Kommer tilbage. <i>”Stil jer i en kø i jeres grupper”</i></p>	<p>1. Eleverne stiller sig i to grupper.</p> <p>2. Eleverne brokker sig over ulige hold.</p>

		<p>2. Tæller eleverne: <i>"Vi skal have et bukspring kapløb"</i></p> <p>3. <i>"Jeg går med hold 1. Vi har lige haft en skade. Skal I lige have teknikken igen?"</i> Viser et bukspring.</p> <p>4. <i>"Når alle på holdet er ovre, sætter man sig ned, her hvor køen er. 3-2-1-GO"</i></p> <p>5. Efter første runde: <i>"Man behøves ikke vente med tilløbet til, at den foran en er landet. Man må gerne løbe før. Tempo, kom nu"</i>.</p> <p>6. Efter anden runde: <i>"I var mega hurtige nu. Fedt"</i></p>	<p>4. Eleverne laver bukspring og venter på hinanden.</p> <p>5. Eleverne laver bukspring i rap.</p>
13.00	Højt og lavt bukspring.	<p>1. <i>"Vi laver en høj bane her og den samme derovre (peger mod den lave buk). I fordeler jeg selv, alt efter om I tør springe på den høje. Værsgo"</i>.</p>	1. Eleverne fordeler sig.
13.06	Lavt bukspring og lavt overslag.	<p>1. Fjerner den høje buk. Sætter saltoplint op med afsætsbræt og stiller sig ved den: <i>"Overslag"</i> råbes ned mod køen.</p> <p>2. Læreren modtager.</p>	1. Eleverne laver lavt overslag og ruller over plinten.
13.10	Samling i cirkel. Udstrækning.	<p>1. Slukker musikken: <i>"Cirkelformation. Udstrækning"</i>. Sætter stille musik på.</p> <p>2. Går hen mod cirklen, strækker sig: <i>"Op med armene, tie stille"</i></p> <p>3. Under udstrækning: <i>"Hvilke tre typer modsætning har vi?"</i></p> <p>4. <i>"Ja, støtte, og fysisk og sikkerhedsmodtagning"</i>. <i>Hvad skulle vi have gjort med X, der kom til skade?"</i></p>	<p>1. Eleverne går i cirklen og strækker ud efter læreren.</p> <p>2. Forskellige elever siger: <i>"Støtte"</i>, <i>"fysisk"</i> og <i>"sikkerhedsmodtagning"</i></p> <p>4. En elev: <i>"Lavet sikkerhedsmodtagning"</i></p>
13.14	Oprydning	<p>1. <i>"Vi har fri når alt er ryddet op. Alle hjælper til"</i></p>	1. Eleverne rydder op.

14.2 Interviewspørgsmål og transskribering af uddrag af svar

Spørgsmål i parentes er opfølgende spørgsmål.

1. Hvordan vil du definere, hvad fagsprog i idræt er?

”Jamen fagsprog i idræt det omhandler for mig, at i stedet for at sige, at man har lavet en kolbøtte, som vi gjorde i dag, så har man lavet et forlæns rul. Og så kan vi gå ind og snakke om, hvad et forlæns rul er, så kan vi sætte nogle flere begreber på som bevægelsesanalyse. Det vil jeg gøre umiddelbart ikke den første gang. Man begynder at bryde en øvelse op, og så kigge på de enkelte elementer, hvad kan vi, hvordan kan vi visualisere det måske, hvordan kan vi sætte nogle ord på den visualisering, f.eks. ved billeder eller en videosekvens, og så sætte nogle fagbegreber på; hvad sker der i tilløbet, stemspringet og rotationen. Så omhandler det også, at man ikke bare siger modtagning, men man kan gå ind og sige de tre forskellige modtagninger. Man kan lige så godt begynde nu, for de kommer op til eksamen, som jeg har oplevet flere gange, så er der en mundtlig del som har et højt krav med den mundtlige faglighed”

2. Hvad forstår du ved teori?

”Jeg synes fagsprog kobler sig op ad teorien, så man kan sætte tjek ved, at man har en eller anden form for teori med i sin undervisning, som kan være svært i virkeligheden at få implementeret. Det kvalificerer helt klart undervisningen at få en lille smule teori ind”

3. Hvilken betydning har fagsprog i din idrætsundervisning?

”Procentmæssigt vil jeg nok næsten sige, at den har måske en femtedel. Den betyder en femtedel for mig, lægge vægt på at, de ting vi laver, der skal vi også lige have fokus på fagsprog. Jeg kommer ikke umiddelbart til at lave ren teoretisk undervisning i 7. årgang. Det bliver primært en enkelt eller to gange på 9. årgang, hvor vi kun har fokus på nogle elementer, f.eks. RICE princippet, hvor man går ind og taler om det, nedbryder det og prøver det i praksis.

(4. Hvor foregår det fysisk?)

”Jeg vil af erfaring og med de midler man har her på skolen, så vil jeg gøre det i et lokale med en powerpoint. Men altså jeg kunne da også godt slæbe en powerpoint og en projekter ned til idrætslokalet og så kunne man jo gøre det dernede. Det kan man jo selvfølgelig godt, hvis man vil, og det

Bachelorprojekt

Julie Westergaard Espersen

KP

Idræt

30160395

2020

kunne da også være meget fint at integrere idrætslokalet til det. Men umiddelbart så ville jeg nok bruge et lokale, mit eget faglokale”

5. Hvor arbejder du med elevernes udvikling fagsprog – i planlægningen, gennemførelsen og/eller evalueringen?

”Jamen, når jeg forbereder et forløb, så tænker jeg over, hvad er det eleverne skal lave først og fremmest. Hvad emne har vi med at gøre? Hvilken teori vil jeg egentlig gerne have, at vi skal tale om, i de små sekvenser, hvor vi lige samlet dem og mn har det der halvandet minuts effektiv ro og man lige kan høre dem ad. Så det er noget jeg tænker før i planlægningen, det implementeres i undervisningen og så som vi så i dag, så under udstrækningssekvensen var der lige et forum, hvor man kunne tale om de ting, som jeg havde fokus på i dag”

6. Hvordan arbejder du med det disse ”steder”? Hvordan kommer det til udtryk?

”Jeg kører meget behavioristisk stil ind til de sådan lige som er rettet ind, ind til de kan samles i en cirkelformation og de kan lytte på instruktionen og besvare de spørgsmål, som jeg kommer med. Det tager noget tid, nu går de kun i 7., jeg har ikke haft dem mere end et halvt år, men min erfaring er, at når vi kommer lidt ind i 8., så begynder de at have lært, vi mødes til tiden, vi mødes i cirkelformationen og ved redskaberne. Så afslutter vi forløbet med, at de skal vise i grupper 10 minutters program. Så må de selv samle sammen, hvad de vil vise i forhold til redskabsgymnastik, opvarmning, hvad vil de vise af forøvelser, øvelser, samarbejdsøvelser. Der skal de snakke sammen, læse i bogen, der bruger vi den, der hedder ”tjek på idræt”, så der bliver lagt meget ansvar over på dem”

(7. Hvordan bruger du ”Tjek på idræt” i idrætslokalet?)

”I redskabsgymnastik bruger jeg den på 9. med at jeg, de får simpelthen det kapitel udleveret enkeltvis, og så forventer jeg, at de får læst den her teori og så taler vi om den i under opstarten og under afslutningen, så den også lidt bliver gennemgået, så de ting vi har snakket om i starten, det prøver vi så rent praksis, og i slutningen prøver vi også det, at vi ser på nogle af tingene igen. Så klart 9., der er meget mere teori. ”Tjek på idræt” er suveræn til at give dem indblik i, hvad der forventes”

8. Hvad gør du dig af overvejelser i forhold til at flytte fokus fra ren aktivitet til fagets faglige indhold?

”Den primære undervisning er aktiv. Så skal den lige drysses med lidt teori og nogle fagbegreber som kvalificere undervisningen på et højere niveau”

9. Hvordan måler du udviklingen af elevernes fagsprog?

”Vi kører et forløb over et par gange, der kan jeg visuelt se, at der kommer flere og flere på banen med håndsoprækning og som kan forklare og beskrive de her fagbegreber. I starten af forløbet har de svært ved at sætte ord på det, fordi de måske kun får det at vide, så anvender vi det også i praksis, hvor vi prøver at modtage hinanden og ?? hvad er en sikkerhedsmodtagning, hvad er en støttemodtagning og hvad er en fysisk modtagning, hvornår gør man den ene og hvornår gør man den anden. Så efter noget tid, når vi begynder at bruge kroppen til at afprøve det, så tror jeg, at de har nemmere ved at sætte ord på det”

10. Hvad gør du dig af overvejelser i forhold til at bevidstgøre eleverne om fokus på fagsprog?

”Vi skal lige være enige om, hvordan vi siger det korrekt, det synes jeg er fedt både for mig, men det bliver også fedt for eleverne at kunne udtrykke sig fagteoretisk korrekt”

11. Hvornår i undervisningen teoriintegre du? (Eksempler: introduktion, undervejs, afsluttende.)

”Det var ikke noget jeg havde planlagt, at vi under udstrækningssekvensen skulle repetere noget af teorien, det faldt bare naturligt. Det handler meget om at aflæse elevernes energi og hvor de er henne lige nu. Man vil ofte i starten gå fejl af, hvis man ikke kender eleverne, og så vil man prøve at implementere noget teori og noget fagsprog, hvor man bare skulle have ladet øvelsen fortsætte eller gjort noget helt andet, eller sat gang i en ny øvelse. Det lærer man. Jeg vil klart anbefale at se eleverne an, implementere det, når man også selv tror, at det skal implementere”

12. Hvad gør du dig af overvejelser i forhold til mundtlighed i idræt?

”Jeg vil som minimum gerne have, at de kan sætte egne ord på, hvad det er der sker i idræt. Så lige så stille bygge fagsproget op. Der er ingen grund til at ligge fagsprog ind til at starte med, hvis de ikke ved, hvad det betyder”

13. Hvad gør du dig af overvejelser i forhold til skriftlighed i idræt?

”I 9. klasse hver gang jeg kører et forløb skal de præsentere for mig og de øvrige elever. For at jeg skal vide, hvad der sker, skal jeg have et form for skema hvad sker der i de første fem min, hvad sker der efter, hvad er opvarmningen, hvilke øvelser vil de sætte på der, hvilken musik vil de benytte, hvem har ansvaret. Jeg har lavet en skabelon, som de blot udfylder selv. Så man kan sige det skriftlige arbejde, det er der”

Bachelorprojekt

Julie Westergaard Espersen

KP

Idræt

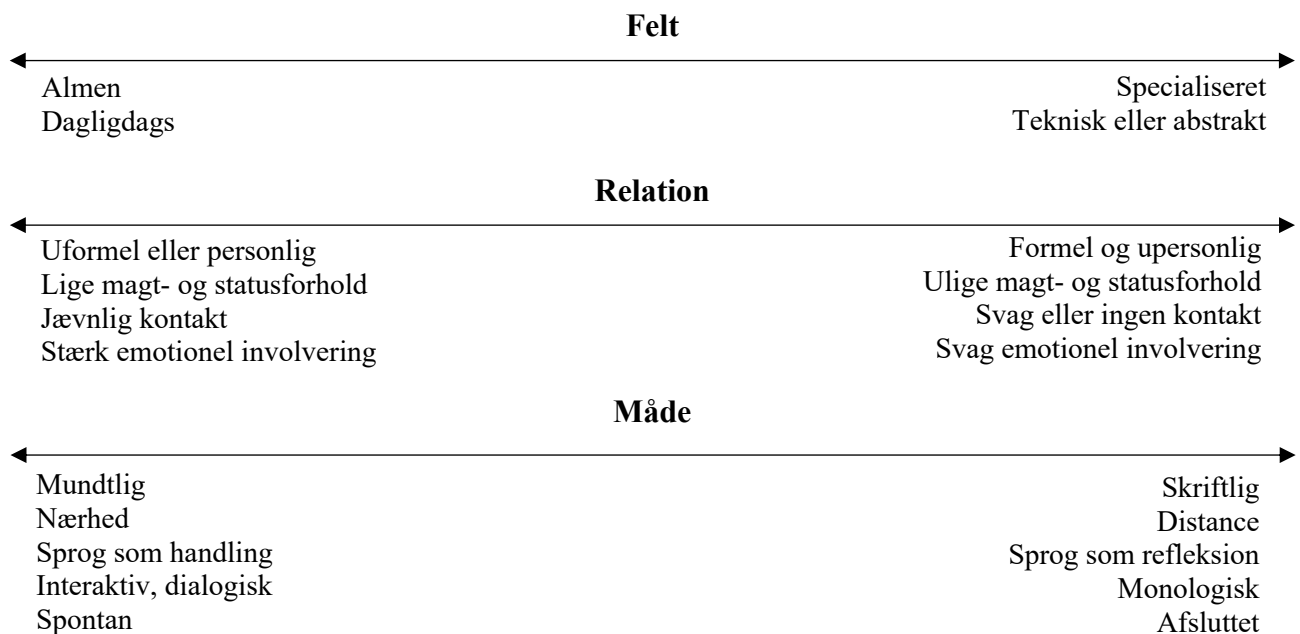
30160395

2020

14. Hvordan forholder du dig til prøven i idræt?

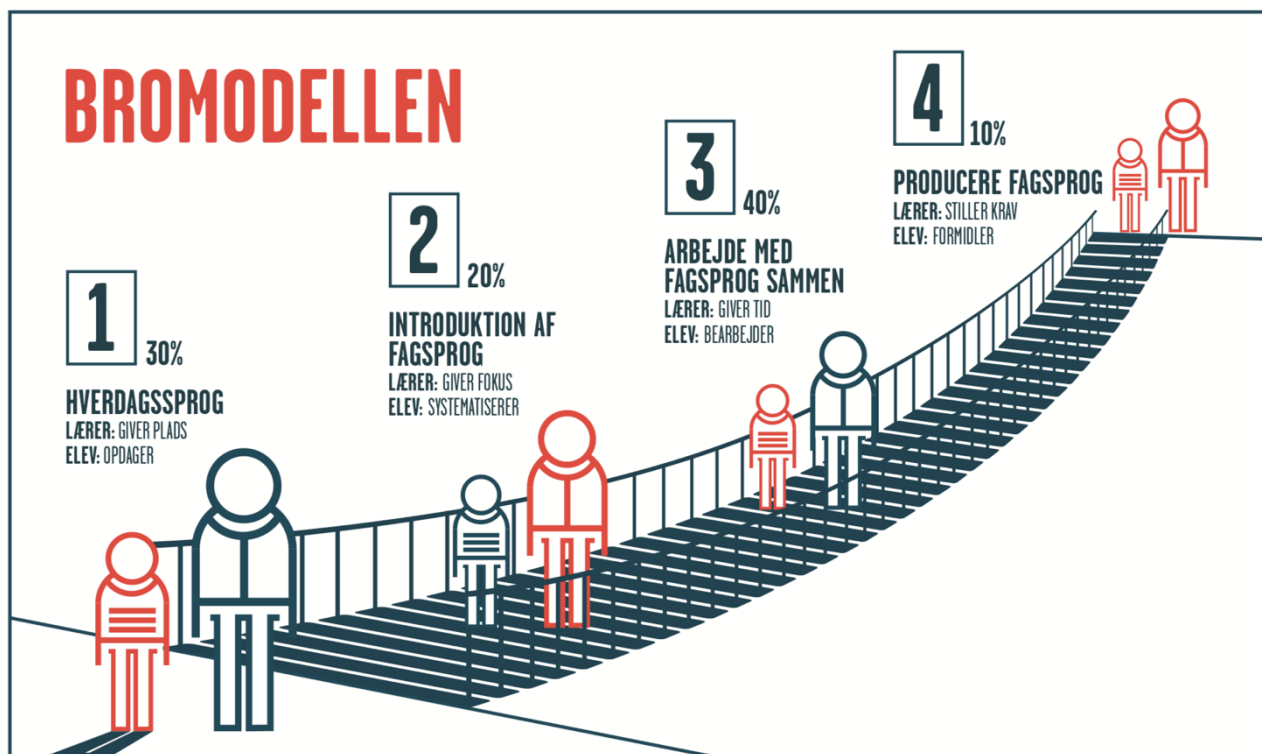
”Jeg er mega stolt og mega glad over, at idræt blev et eksamensfag, så det bliver på lige fod med de øvrige fag. For jeg synes måske godt at der kan være lidt tendens til, at idræt er lidt ligegyldigt, for vi skal ikke engang til eksamen i det, og det kan både være fra elevernes, lærernes og kollegaernes side. ?? Det er blevet et seriøst fag. Det er jeg rigtig stolt af at undervise i”

14.3 Registerkontinuum

(Johansson & Ring, 2015: 29)

14.4 Bromodellen

(Thiese & Vilién, 2019: 26-27)